

Regeringens proposition

1988/89: 122

med anledning av vissa beslut fattade av
Internationella arbetskonferensen vid dess
sjuttiofjärde möte (tionde sjöfartssessionen)

Prop.
1988/89: 122

Regeringen förelägger riksdagen vad som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 6 april 1989 för de åtgärder och det ändamål som föredraganden har hemställt om.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Georg Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner två av Internationella arbetskonferensen – Internationella arbetsorganisationens (ILO) beslutande församling – år 1987 vid dess sjuttiofjärde möte antagna konventioner, nämligen konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn och konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän. Genom propositionen ges riksdagen vidare tillfälle att ta del av den vid mötet antagna rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn samt övriga vid mötet antagna instrument.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 april 1989

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, S. Andersson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Nordberg, Engström, Freivalds, Wallström, Löow, Persson

Föredragande: statsrådet G. Andersson

Proposition med anledning av vissa beslut fattade av Internationella arbetskonferensen vid dess sjuttiofjärde möte (tionde sjöfartssessionen)

1 Inledning

Genom sin anslutning till Nationernas förbund år 1920 inträdde Sverige som medlem av Internationella arbetsorganisationen (ILO).

ILO:s beslutande församling – Internationella arbetskonferensen – sammanträder i regel en gång per år. Arbetskonferensen kan enligt artikel 19 i organisationens stadga beträffande förslag, som förts upp på mötets dagordning, besluta antingen om en internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller om en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär som tillkommer en ratificerad konvention. Om beslutet är av mindre räckvidd eller huvudsakligen av formell innebörd, t. ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution.

Senast arton månader från avslutandet av konferensens session skall varje medlemsstat förelägga landets lagstiftande församling antagna konventioner och rekommendationer för lagstiftning eller andra åtgärder. Varje medlemsstat har vidare skyldighet att underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla denna förpliktelse samt om vilka åtgärder som i övrigt har vidtagits.

Internationella arbetskonferensens sjuttiofjärde möte (tionde sjöfartssessionen) hölls i Genève den 24 september – 9 oktober 1987.

Sverige deltog i mötet på sedvanligt sätt med en fullständig delegation, dvs. två regerings-, ett arbetsgivar- och ett arbetstagarombud samt ett antal experter. Som ombud deltog för *regeringen* kanslirådet i kommunikationsdepartementet Gösta Lind af Hageby och departementsrådet i socialdepartementet Håkan Martin Rahm, för *arbetsgivarna* direktören i Sveriges redareförening Gunnar Högberg och för *arbetstagarna* andre förbundsordföranden i Svenska sjöfolksförbundet Nils-Börje Andersson.

Vid sessionen antogs fyra konventioner och två rekommendationer, nämligen en konvention (nr 163) och en rekommendation (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn, en konvention (nr 164) om hälso- skydd och sjukvård för sjömän, en konvention (nr 165) om socialförsä- ringsskydd för sjömän samt en konvention (nr 166) och en rekommenda- tion (nr 174) om sjömäns hemresa. Vid sessionen antogs även åtta resolu- tioner i olika ämnen. Texterna på engelska och svenska till de vid sessio- nen antagna konventionerna och rekommendationerna bör fogas som *bilaga 1–12* till protokollet i detta ärende.

Jag avser nu att ta upp frågan om godkännande av konventionerna nr 163 och 164 samt tillämpningen av rekommendationen nr 173. Jag kom- mer också i detta sammanhang att redogöra för konventionerna nr 165 och 166 samt rekommendationen nr 174 och för min bedömning i fråga om dessa instrument.

2 Konventionerna nr 163 och 164 och rekommendationen nr 173

2.1 Konventionen (nr 163) och rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn

2.1.1 Bakgrund

Internationella arbetskonferensen antog år 1936 rekommendation (nr 48) om sjömäns välfärd i hamn (prop. 1938:239). Vid sitt möte år 1970 bedömde arbetskonferensen denna rekommendation som något föråldrad och antog rekommendationen (nr 138) om sjömäns välfärd. Denna rekom- mendation, som drar upp riktlinjer för aktiviteter på välfärdsområdet, underställdes riksdagen genom prop. 1971:158. Föredraganden uttalade att rekommendationen till större delen avsåg åtgärder som täcktes av den verksamhet som dåvarande handelsflottans välfärdsråd bedrev. Proposi- tionens innehåll i denna del föranledde inte något riksdagens uttalande.

ILO:s styrelse beslöt i november 1984 att sammankalla en förberedande teknisk sjöfartskonferens under år 1986 med en punkt på dagordningen betitlad "Sjömäns välfärd till sjöss och i hamn".

Som ett led i förberedelsearbetet inför den tekniska sjöfartskonferensen utarbetade Internationella arbetsbyrån en särskild rapport som var base- rad på svar på frågeformulär och som innehöll förslag till en ny konvention och en kompletterande rekommendation.

Under den tekniska sjöfartskonferensen år 1986 framhölls från flera håll att de snabba och genomgripande förändringar som ägt rum inom sjöfar- ten gjort de existerande ILO-instrumenten på välfärdsområdet föråldrade och otillräckliga. På de nordiska regeringarnas vägnar framlade Sverige ett på ILO-rapporten baserat förslag till konvention med kortfattade huvud- principer och målsättningar för välfärdsverksamheten. Förslaget, som uppfattades som en kompromiss mellan arbetstagarnas och arbetsgivarnas ståndpunkter, vann anslutning först från en rad regeringar och därefter även från arbetsmarknadsparterna.

Konferensen antog förslaget jämte ett förslag till en moderniserad rekommendation med mer detaljerade beskrivningar av välfärdsarbetets organisation och innehåll.

Resultatet från den tekniska sjöfartskonferensen år 1986 utgjorde underlag för frågans behandling vid sjöfartssessionen år 1987. Vid sessionen antogs konventionen (nr 163) och rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn. Konventionen antogs med röstsiffrorna 214 för, ingen emot och 3 nedlagda. Av de svenska ombuden röstade såväl regerings-, som arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanter för konventionen. Rekommendationen antogs med 207 röster för, ingen emot och 4 nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för rekommendationen.

Yttrande över konventionen nr 163 och rekommendationen nr 173 har avgetts av ILO-kommittén, som i sin tur har inhämtat yttranden från sjöfartsverket, handelsflottans kultur- och fritidsråd (HKF), fiskeristyrelsen, Landsorganisationen i Sverige, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges redareförening (till vilken Svenska arbetsgivareföreningen överlätit ärendet) och Tjänstemännens centralorganisation.

ILO-kommittén tillstyrker ratifikation av konventionen nr 163.

2.1.2 Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll

Konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn är den första konventionen inom välfärdsområdet. Dess tillkomst har föregåtts av ett mångårigt arbete, i vilket inte minst de nordiska intressenterna tagit aktiv del. Den anger de huvudprinciper och målsättningar som bör vara vägledande för sjöfartsnationernas insatser vad gäller kultur- och fritidservice för sjömän. Konventionen är mycket kortfattad; dess materiella innehåll finns i sex artiklar.

Med termen "välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder" avser konventionen anordningar och åtgärder på välfärds-, kultur-, rekreations- och informationsområdena (artikel 1).

Ratificerande medlem åtar sig att säkerställa att fullgoda välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder tillhandahålls sjömän både i egna hamnar och ombord på fartyg som är registrerade inom dess territorium. Medlemsstaterna åläggs att tillse att nödvändiga åtgärder vidtas för finansieringen av välfärdsverksamheten (artikel 2).

Fastställandet av vilka hamnar, respektive vilka fartyg som skall falla under konventionens bestämmelser skall ske efter samråd med redarnas och sjömännens organisationer (artikel 1 och 3).

De tjänster som erbjuds i de egna hamnarna skall avse alla sjömän, oberoende av nationalitet, ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning eller social bakgrund och oberoende av i vilken stat det fartyg de är anställda på är registrerat (artikel 3). Välfärdstjänsterna ombord på de nationellt registrerade fartygen skall avse alla sjömän ombord (artikel 4).

Konventionen föreskriver att välfärdsanordningarna och välfärdsåtgärderna fortlöpande anpassas till förändringar i sjömännens behov till följd av utvecklingen inom sjöfarten (artikel 5).

Vidare innehåller konventionen föreskrifter om samarbete dels mellan medlemsstaterna, dels mellan andra parter som är verksamma inom välfärdsområdet (artikel 6).

I likhet med konventionen anger rekommendationen riktlinjer för en nationell politik inom välfärdsområdet. I rekommendationen återkommer innehållet i konventionen mera detaljerat under fyra huvudavsnitt.

Rekommendationen, som bygger på rekommendationerna från åren 1936 (nr 48) och 1970 (nr 138), fäster stor vikt vid parternas deltagande i uppbyggandet och tillsynen av välfärdsverksamheten samt vid samarbete mellan medlemmar och med berörda myndigheter och organisationer.

De åtgärder medlemmarna vidtar bör ta hänsyn till sjömännens särskilda behov med avseende på deras säkerhet, hälsa och fritidsaktiviteter.

Finansieringen kan enligt rekommendationen ske från olika källor, dock bör medlemmarna tillse att det utgår ett adekvat och regelbundet finansiellt stöd. Det praktiska arbetet bör i erforderlig utsträckning bedrivas av yrkeskunniga personer på heltid.

Välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder i medlemsstaternas egna hamnar bör inrättas med tanke på alla gästande sjömän och omfatta bl. a. rekreationsanläggningar, transportmöjligheter, åtgärder för sjömännens säkerhet i hamn, tillgång till sjukhus etc. samt information om såväl anordningar för sjömän som hamnen och staden.

Ombord på fartyg som är registrerade inom medlemmarnas eget territorium bör välfärds- och trivselanordningar tillhandahållas. Sådana bör bl. a. omfatta bibliotek, möjlighet att se på TV och film, idrotts- och motionsutrustning. Tillgång till telefon- och postförbindelser mellan fartyg och land bör säkerställas.

Rekommendationen ger också vägledning för åtgärder för att säkerställa sjömännens möjligheter att överföra besparingar och löner till sina familjer.

2.2 Konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän

2.2.1 Bakgrund

ILO och Världshälsoorganisationen (WHO) bildade år 1949 ett gemensamt organ, ILO/WHO-kommittén för sjömäns hälsa. Därmed erhöll ILO ett expertorgan, som kunde ta ett samlat grepp på de frågor som rör hälso- och sjukvård för ombordanställda. ILO/WHO-kommittén har genom åren drivit den internationella utvecklingen på området framåt, bl. a. genom att anta resolutioner och rekommendationer.

Som en följd av ett förslag framlagt vid andra mötet år 1954 med nyssnämnda ILO/WHO-kommitté beslöt ILO år 1958 att anta två rekommendationer på området, nämligen en rekommendation (nr 105) om skeppsapotek och en rekommendation (nr 106) om medicinsk rådgivning till sjöss.

Vid fjärde mötet år 1965 med ILO/WHO-kommittén för sjömäns hälsa antogs en internationell läkarbok (International Medical Guide for Ships).

Denna utgavs av WHO två år senare. Läkarboken, som bl. a. omfattade rekommendationer för användande av skeppsapotek, vägledning i skeppsjukvård och medicinsk rådgivning via radio, kan betraktas som det första initiativet att på det internationella planet skapa en handbok i sjukvård för ombordanställda.

Frågan om utbildning i skeppsjukvård och första hjälpen-åtgärder på fartyg har behandlats i flera internationella fora, däribland ILO, WHO och IMO (Internationella sjöfartsorganisationen). Sålunda antogs vid femte mötet med ILO/WHO-kommittén för sjömäns hälsa år 1973 en resolution, vilken bl. a. rekommenderade att medicinsk kunskap skulle förmedlas och upprätthållas genom att alla besättningsmän erbjuds första hjälpen-utbildning och genom att mer kvalificerad och specialiserad sjukvårdsutbildning för vissa kategorier av sjukvårdsansvariga ombord tillhandahålls.

Arbetskonferensens nionde sjöfartssession, som hölls år 1976, antog en resolution som bl. a. innehöll en uppmaning till ILO:s styrelse att inbjuda den paritetiska sjöfartskommissionen (ILO:s tvåpartssammansatta rådgivande organ i sjöfartsfrågor) att överväga frågan om antagande av internationella normer rörande sjukvård ombord. De ifrågasatta internationella instrumenten borde bl. a. ta upp krav på att utbildningen av sjömän i medicinska färdigheter skall vara mera omfattande än enbart första hjälpen-utbildning.

Kommittén för arbetsförhållanden inom fiskerinäringen antog år 1978 en resolution som anmodade ILO:s styrelse att ta ställning till huruvida nya internationella instrument antagna av en framtida sjöfartssession skulle omfatta även yrkesfiskare.

Nämnas bör även IMO-konventionen angående sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning som antogs år 1978. Konventionen innehåller bl. a. bestämmelser om miniminivå för utbildning i sjukvård och första hjälpen. Dessutom antog IMO år 1979 en särskild resolution om utbildning av sjukvårdsansvariga ombord på fartyg.

Sedan den paritetiska sjöfartskommissionen vid sitt 23:e möte år 1980 och sitt 24:e möte år 1984 behandlat frågan om antagande av internationella normer om sjukvård för sjömän, beslöt ILO:s styrelse i november 1984 i enlighet med kommissionens förslag att på dagordningen för den förberedande tekniska sjöfartskonferensen år 1986 föra upp bl. a. frågan om hälsoskydd och sjukvård för sjömän. Inför diskussionerna under denna dagordningspunkt utarbetade arbetsbyrån en särskild rapport, som innehöll bl. a. förslag till en konvention i ämnet.

Vid den tekniska sjöfartskonferensen framlades ett stort antal ändringsförslag till den text som byrån presenterat, men konferensen antog det förslag till konvention som konferensutskottet för hälso- och sjukvård slutligen enats om. Frågan huruvida fiskare skulle omfattas av det föreslagna instrumentet hänvisades dock till avgörande av den tionde sjöfartssessionen.

Inför sjöfartssessionen år 1987 begärde arbetsbyrån att medlemsstaterna skulle ta ställning till frågan huruvida den föreslagna konventionen om hälsoskydd och sjukvård för sjömän även skulle omfatta fiskefartyg och fiskare. ILO-kommittén hade inget att invända mot detta, men föreslog att

sjukvårdsutbildningen med avseende på fartyg under 200 registerton skulle läggas på första hjälpen-nivå eller alternativt att det skulle överlämnas åt berörd myndighet att bestämma kunskapsnivån för de sjukvårdsansvariga på fartyg under 200 registerton.

Under sjöfartssessionen uppnåddes enighet i konferensutskottet om en ändrad text som är anpassad till IMO/ILO:s Document for Guidance, 1985, i fråga om nivåerna på sjukvårdsutbildningen för sjöfolk. Efter avslutat utskottsarbete antogs vid sjöfartssessionen konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän med röstsiffrorna 214 för, en emot och ingen nedlagd. Av de svenska ombuden röstade såväl regerings- som arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanterna för konventionen.

Yttrande över konventionen nr 164 har avgetts av ILO-kommittén, som i sin tur har inhämtat yttranden från socialstyrelsen, riksförsäkringsverket, televerket, sjöfartsverket, generaltullstyrelsen, universitets- och högskoleämbetet, skolöverstyrelsen, fiskeristyrelsen, arbetarskyddsstyrelsen, statens strålskyddsinstitut, statens kärnkraftsinspektion, Landstingsförbundet, Svenska hamnförbundet, Svenska sjöfolksförbundet, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges redareförening (till vilken Svenska arbetsgivarföreningen överlåtit ärendet) och Tjänstemännens centralorganisation.

ILO-kommittén tillstyrker ratifikation av konventionen nr 164 under förutsättning att åtgärder vidtas som möjliggör en fullständig tillämpning av konventionen.

2.2.2 Konventionens huvudsakliga innehåll

Konventionens materiella innehåll finns i tretton artiklar. Konventionen gäller alla sjögående handelsfartyg, vare sig de är i offentlig eller i privat ägo (artikel 1).

Konventionen skall ges verkan genom nationella lagar eller föreskrifter, genom kollektivavtal eller på annat sätt som är lämpligt med hänsyn till nationella förhållanden (artikel 2).

I konventionen krävs att redare skall göras ansvariga för att fartygets sanitära och hygieniska förhållanden är tillfredsställande (artikel 3). Medlemsstaterna skall säkerställa att åtgärder vidtas för att garantera att sjömän åtnjuter samma hälso- och sjukvårdsförmåner som andra arbetstagare (artikel 4). Varje fartyg skall medföra skeppsapotek (artikel 5) och av behörig myndighet godkänd sjukvårdshandledning (läkarbok) (artikel 6). Behörig myndighet skall även tillse att medicinsk rådgivning via radio är tillgänglig dygnet runt för alla fartyg (artikel 7).

Fartyg med minst 100 sjömän på internationella resor av mer än tre dygns varaktighet skall medföra läkare (artikel 8). Övriga fartyg skall ha särskilt utsedd sjukvårdsutbildad personal. Därvid föreskrivs att det på mindre fartyg (sådana med en bruttodräktighet under 1 600) skall finnas minst en person med utbildning på första hjälpen-nivå och på större fartyg minst en person med mera avancerad sjukvårdsutbildning. Därutöver skall det finnas ytterligare en person med utbildning i första hjälpen. Vidare föreskrivs att alla sjömän under sin utbildning skall erhålla instruktion i första hjälpen (artikel 9).

Fartyg skall, när det är praktiskt möjligt, ge all möjlig medicinsk assistans åt andra fartyg som begär det (artikel 10).

Fartyg med en bruttodräktighet om minst 500 som medför minst 15 sjömän och gör en resa av mer än tre dygns varaktighet skall ha ett särskilt sjukförläggningsutrymme (artikel 11).

Krav uppställs vidare på att ett medicinskt rapportformulär antas av behörig myndighet för kommunikation i sjukvårdsärenden mellan skeppsläkare, befälhavare eller sjukvårdsansvarig personal ombord och sjukhus eller läkare i land (artikel 12).

Slutligen skall de medlemsstater som ratificerat konventionen samarbeta med varandra på det internationella planet i syfte att främja hälsoskyddet för sjömän och sjukvården av dessa ombord på fartyg. Av de i konventionen angivna samarbetsområdena kan nämnas utveckling och samordning av sjöräddningsinsatser, sammanställning av en internationell förteckning över läkare och sjukvårdsresurser för vård av sjömän samt tillhandahållande åt sjömän av vårdande och förebyggande hälsoservice och medicinsk service i hamn (artikel 13).

2.3 Vissa gemensamma bestämmelser i konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn och konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän

För båda här ifrågakonventioner, liksom i huvudsak också för konventionerna nr 165 och 166, är följande bestämmelser gemensamma.

I konventionerna definieras sjömän som varje person som är anställd i någon befattning ombord på ett sjögående fartyg vare sig det är i offentlig eller i privat ägo, med undantag dock för örlogsfartyg. Nu angivna definitioner finns i artikel 1 i båda konventionerna, där det också stadgas att behörig myndighet, i den utsträckning den bedömer det vara praktiskt möjligt, skall tillämpa bestämmelserna i respektive konvention på yrkesfiske till havs sedan samråd skett med fiskefartygsägarnas och yrkesfiskarnas representativa organisationer.

Slutbestämmelserna i konventionerna (artiklarna 7–14, respektive 14–21) följer ett traditionellt ILO-mönster som innebär att konventionen i fråga endast är bindande för sådana ILO-medlemmar vilkas ratifikationsinstrument har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör, att konventionen träder i kraft tolv månader efter den dag då ratifikationcr från två medlemmar har registrerats och att konventionen därefter träder i kraft för varje ytterligare medlem tolv månader efter registreringen av dess ratifikation (artikel 8, respektive artikel 15).

Uppsägning av konventionen kan inte ske förrän tio år efter konventionens ikraftträdande, och den blir gällande ett år efter uppsägningens registrering. Sägar medlem inte upp konventionen inom ett år efter utgången av tioårsperioden, är medlemmen bunden under ytterligare en tioårsperiod men berättigad att säga upp konventionen vid slutet av varje ny tioårsperiod (artikel 9, respektive artikel 16).

Om Internationella arbetskonferensen vid ett senare möte, efter förslag av arbetsbyråns styrelse, skulle anta en ny konvention varigenom någon av de nu ifrågavarande konventionerna revideras skall, om annat inte sägs i den nya konventionen, den gamla konventionen anses vara uppsagd genom ratifikation av den nya konventionen och upphöra att vara öppen för ratifikation från den dag då den nya konventionen träder i kraft. Den gamla konventionen gäller dock fortfarande för medlemmar som inte har ratificerat den nya konventionen (artikel 13, respektive artikel 20).

2.4 Överväganden

2.4.1 Konventionen (nr 163) och rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn

Mitt förslag: Sverige ratificerar konventionen nr 163.

ILO-kommitténs förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot att Sverige tillträder konventionen.

Skälen för mitt förslag: I likhet med ILO-kommittén anser jag att Sverige bör ratificera konventionen nr 163. En ratifikation kräver inte någon ändrad lagstiftning. Det får anses vara önskvärt att Sverige ratificerar konventionen så snart som möjligt och därmed bekräftar internationellt att man här i landet tillmäter välfärdsfrågor för sjömän stor vikt.

Sverige upprätthåller – genom handelsflottans kultur- och fritidsråd (HKF) – en välfärdsverksamhet för sjömän som står i överensstämmelse med konventionens föreskrifter. HKF:s arbete är, på samma sätt som konventionen föreskriver, inriktat dels på tjänster i de viktigaste svenska hamnarna för gästande sjömän av alla nationaliteter, dels på tjänster för de anställda ombord på svenska handelsfartyg. HKF anpassar kontinuerligt verksamheten till de ändrade förhållanden som föranleds av utvecklingen inom sjöfarten. HKF har också ett väl utvecklat samarbete med en lång rad intressenter på välfärdsområdet såväl i Sverige som internationellt. Om fiskerinäringens och yrkesfiskarnas organisationer finner det önskvärt att få tillgång till välfärdsåtgärderna i enlighet med konventionen, kan HKF, enligt vad jag har inhämtat, åta sig att svara härför under förutsättning att finansieringen för den delen ordnas på ett tillfredsställande sätt.

Vad gäller rekommendationen nr 173 finner jag, liksom ILO-kommittén, att rekommendationens anvisningar i olika hänseenden inte föranleder några särskilda åtgärder från Sveriges sida. Anvisningarna uppfylls, förutom av de åtgärder som HKF svarar för i fråga om kultur- och fritidsverksamheten för sjöfolk, av andra myndigheter och organisationer, bl. a. enligt den praxis som etablerats av sjöarbetsmarknadens parter.

Mitt förslag: Sverige ratificerar konventionen nr 164 sedan vissa författningsändringar och andra åtgärder genomförts.

ILO-kommitténs förslag: Överensstämmer med mitt förslag.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot att Sverige tillträder konventionen. Av remissyttrandena och det som har anförts av ILO-kommittén framgår dock att Sverige f. n. inte uppfyller konventionens bestämmelser i alla delar.

Skälen för mitt förslag: Även jag anser det önskvärt att Sverige tillträder konventionen nr 164. Den står i överensstämmelse med den svenska grundsynen på hälso- och sjukvårdens innehåll. I åtskilliga avseenden uppfyller vi i Sverige redan konventionens krav. Jag tar nu upp de punkter där ILO-kommittén och remissinstanserna har sett avvikelser som bör åtgärdas för att möjliggöra en ratifikation.

Först behandlar jag de ändringar i svenska lagar som har ifrågasatts av ILO-kommittén.

Kommittén har, i anslutning till vad sjöfartsverket har anfört i dessa delar, uttalat som sin mening att ändringar i svenska lagar är nödvändiga för att Sverige skall kunna anses uppfylla kraven i artikel 3 och artikel 10 i konventionen. Jag delar inte denna uppfattning.

Vad först angår frågan om redarens ansvar för att fartyget hålls i behörigt skick sanitärt och hygieniskt (artikel 3), vill jag hänvisa till arbetsmiljöbestämmelserna i fartygssäkerhetslagen (1988:49). I 6 kap. ställs sålunda krav på en tillfredsställande arbetsmiljö, innefattande även bostads- och fritidsmiljön samt kosthållet ombord. Redaren och annan arbetsgivare för den som utför arbete ombord på ett fartyg är skyldig att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att någon som utför fartygsarbete utsätts för ohälsa eller olycksfall (7 kap. 2 §). Om fartyget är gemensamt arbetsställe för flera arbetsgivares anställda, är redaren i allmänhet ansvarig för samordning av åtgärder till skydd mot ohälsa och olycksfall (7 kap. 6 §). Enligt 7 kap. 7 § skall befälhavaren bl. a. ha uppsikt över bostads- och hälsovårdsförhållandena ombord. 8 kap. 1 § bemyndigar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om arbetsmiljöns beskaffenhet och om allmänna skyldigheter i fråga om arbetsmiljön.

Enligt 11 kap. 1 § får ett fartygs resa förbjudas tills rättelse har skett, bl. a. om det finns skälig anledning att anta att fartyget i något väsentligt avseende har brister i fråga om skydd mot ohälsa eller olycksfall. Om det inte finns tillräckliga skäl att meddela förbud, får enligt 11 kap. 5 § första stycket fartygets redare eller ägare i stället föreläggas att avhjälpa bristen inom viss tid. Enligt 11 kap. 5 § andra stycket får gentemot den som har skyddsansvar enligt 7 kap. 2–13 §§, bl. a. redaren, meddelas föreläggande som behövs för att bestämmelserna i 6 och 7 kap. eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. skall efterlevas. Förbud och föreläggande som har nämnts nu får förenas med vite (11 kap. 6 §). I 12 kap. 1 § finns

ansvarsbestämmelser för den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot ett förbud enligt 11 kap. 1 § eller ett föreläggande enligt 11 kap. 5 §. Om ett sådant förbud eller föreläggande är förenat med vite, skall den som bryter mot det dock inte dömas till ansvar (12 kap. 1 § andra stycket).

Enligt 12 kap. 3 § 6. skall befälhavare dömas till böter, om han uppsåtligen eller av oaktsamhet försummat sina skyldigheter beträffande bl. a. bostads- och hälsovårdsförhållandena enligt 7 kap. 7 §. Även om något motsvarande straffansvar inte har förts in i fartygssäkerhetslagen för redarens underlåtenhet att se till att fartyget hålls i behörigt skick sanitärt och hygieniskt, framgår det dock av den redogörelse som jag nu har lämnat att redarens ansvar i detta avseende är inskrivet i fartygssäkerhetslagen och att detta ansvar kan utkrävas genom förbud mot fartygets användning eller genom föreläggande om åtgärder, varvid överträdelser kan leda till utdömande av vite eller, om vite inte har förelagts, av straff. Jag anser därför att konventionens krav i artikel 3 är tillgodosedda utan att någon lagstiftningsåtgärd behöver vidtas.

Vad därefter angår frågan om lämnande av medicinsk assistans åt andra fartyg (artikel 10), anser jag att bestämmelserna i 62 § sjölagen (1891: 35 s. 1) täcker det krav som ställs upp i konventionen på denna punkt. Enligt artikel 10 skall fartyg lämna all möjlig medicinsk assistans, när det är praktiskt möjligt, till andra fartyg som begär sådan hjälp. 62 § sjölagen stadgar skyldighet för befälhavare, som får kännedom om att någon är i sjönöd, att vidta åtgärder för att rädda den nödställda såvitt det kan ske utan allvarlig fara för det egna fartyget eller de ombordvarande. Begreppet "sjönöd" får anses innefatta alla situationer då någon som befinner sig till sjöss är nödställd oavsett orsaken till detta. Vad som föreskrivs här är alltså räddningsplikt gentemot person. Denna plikt kan fullgöras på skilda sätt, bl. a. genom tillhandahållande av medicinsk assistans. Sådan assistans kan ges i olika former, såsom genom rådgivning via fartygsradion angående lämpligt förfaringssätt vid behandlingen av sjukdoms- eller olycksfall eller genom fysiskt tillhandahållande – i allvarliga fall – av personal, medicin eller utrustning som må finnas tillgänglig. Mot bakgrund härav anser jag att Sverige även utan lagändring uppfyller kravet i konventionens artikel 10.

Inte heller i övrigt anser jag att konventionen nr 164 för närvarande påkallar någon lagändring. Jag ansluter mig därvid till ILO-kommitténs uppfattning att 37 § sjömanslagen (1973: 282) (SML) får anses täcka kravet i artikel 5 punkt 7 i konventionen på att redaren skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att så snart som möjligt anskaffa läkemedel som ordinerats en sjöman av kvalificerad medicinsk personal. Enligt 37 § första stycket SML skall befälhavaren sörja för att en sjuk eller skadad sjöman, som har befattning på fartyg, erhåller betryggande vård ombord eller i land. Vården omfattar enligt samma bestämmelse bl. a. läkemedel. Det får anses att befälhavaren i förevarande avseende är ställföreträdare för både redaren och andra arbetsgivare för ombordanställd personal och att hans åligganden härvidlag tillgodoser det krav som konventionen ställer på redaren.

Vad angår kravet i konventionens artikel 4 punkt e) på anordnande av förebyggande hälsovård för sjömän pågår, enligt vad jag har inhämtat, en

utbyggnad av företagshälsovården inom landet även för sjöanställda. Denna utbyggnad sker på grundval av ett sjöarbetsmiljöavtal som ingicks den 13 maj 1985 mellan sjöarbetsmarknadens parter. Det är därför inte nödvändigt att i förevarande sammanhang överväga lagstiftningsåtgärder på detta område. Frågan om sådana åtgärder får, som också ILO-kommittén har anfört, tas upp, om det skulle visa sig att den fortsatta utbyggnaden av företagshälsovården inte är tillräcklig. Något ratifikationshinder utgör alltså inte den nu behandlade bestämmelsen i artikel 4 punkt e) i konventionen.

Under remissbehandlingen har framhållits att det behövs ändringar i regeringsförfattningar för att tillgodose konventionskraven i artikel 5 punkt 2 avseende skeppsapotek, i artikel 6 punkt 1 avseende sjukvårdshandledning, i artikel 8 avseende läkare som besättningsmedlem och i artikel 9 punkterna 1 och 6 avseende sjukvårdsansvariga besättningsmedlemmar. I nu angivna hänseenden anser jag att sjöfartsverket genom 6 kap. 13 § fartygssäkerhetsförordningen (1988: 594) jämfört med 6 kap. 8 § och 8 kap. 1 § fartygssäkerhetslagen har erhållit bemyndigande att utfärda erforderliga föreskrifter efter samråd med socialstyrelsen. Vad gäller konventionens krav i artikel 9 punkt 4 avseende fortbildningskurser för sjukvårdsansvariga har sjöfartsverket enligt 5 kap. 3 § förordningen (1982: 892) om behörigheter för sjöpersonal bemyndigande att meddela de föreskrifter som behövs. Däremot anser jag att innehållet i artikel 9 punkt 2 avseende kompetenskrav på sjukvårdsansvariga nödvändiggör en ändring i sistnämnda förordning. Jag avser att senare återkomma till regeringen i den frågan.

Vad slutligen beträffar övriga åtgärder som under remissbehandlingen nämnts som nödvändiga för att undanröja ratifikationshinder vill jag, på grundval av ILO-kommitténs yttrande och de av kommittén inhämtade yttrandena, anföra följande.

De åtgärder som behöver vidtas hänför sig till det sjöfartsmedicinska området, utbildningsområdet, teleområdet och sjöfartsområdet i egentlig bemärkelse.

På det sjöfartsmedicinska området nödvändiggör konventionens bestämmelser i artikel 5 en översyn av *dels* socialstyrelsens föreskrifter och andra myndighetsföreskrifter om skeppsapotek och medicinsk utrustning ombord på fartyg, *dels* informationsutbytet mellan giftinformationscentralen och sjöfartsverket. Artikel 6 kräver att en myndighet godkänner en läkarbok (sjukvårdshandledning) för bruk på fartyg. En reglering av medicinsk rådgivning per radio eller satellitkommunikation till fartyg till sjöss föranleds av artikel 7 och ett ställningstagande till medicinska behörigheter för ombordanställda sjukvårdsansvariga av artiklarna 7 och 9.

På utbildningsområdet medför innehållet i artikel 4 punkt e) behov av en ökning av den tid som för närvarande anslås till utbildning i hälsovård i de kurser som ges inom ramen för den ordinarie sjöbefälsutbildningen. Vidare blir det nödvändigt med anledning av kraven i artikel 9 punkt 2 b) att öka utbildningsinsatserna i fråga om hälso- och sjukvård på vissa linjer i sjöbefälsutbildningen och med anledning av kraven i artikel 9 punkt 4 att öka antalet fortbildningskurser för sjukvårdsansvariga ombord på fartyg.

I vad avser teleområdet kräver artikel 7 punkt 3 en översyn av televerkets föreskrifter rörande utrustning vid fartygsradiostation. Innehållet i artikel 12 gör en omarbetning av televerkets formulär för läkarkonsultation per radio nödvändig.

När det gäller sjöfartsområdet i egentlig bemärkelse medför kraven i artikel 11 punkterna 6 (såvitt avser ventilation) och 9 ett behov av ändringar i sjöfartsverkets föreskrifter om bostäder och ekonomilokaler m. m. på fartyg.

Den föregående redogörelsen utvisar att Sverige på en rad punkter behöver genomföra en anpassning till kraven i konventionen nr 164 för att kunna tillträda denna. De åtgärder det är fråga om berör sjöfartsverket, socialstyrelsen, televerket, universitets- och högskoleämbetet samt skolöverstyrelsen.

Socialstyrelsen har anfört att en ratifikation av konventionen medför behov av insatser för vilka resurser inte finns planerade i nuvarande organisation. Det framgår vidare att socialstyrelsen är föremål för en omorganisation och mot denna bakgrund anser att ansvaret både för de åtgärder på det sjöfartsmedicinska området som föranleds av ett svenskt tillträde till konventionen och för åtgärder på detta område som nu ankommer på socialstyrelsen bör läggas på sjöfartsverket, varefter styrelsen enbart skulle ha en samrådsfunktion.

Som framgår av det tidigare anförda har sjöfartsverket redan bemyndigande att meddela vissa föreskrifter på det sjöfartsmedicinska området, vilket skall ske efter samråd med socialstyrelsen. Även i övrigt anser jag det lämpligt att sjöfartsverket får huvudansvaret för sjöfartsmedicinska frågor och socialstyrelsen samrådsfunktionen. Jag har för avsikt att återkomma till regeringen med förslag i denna fråga.

De insatser på det sjöfartsmedicinska området som föranleds av ett svenskt tillträde till konventionen nr 164 består främst av arbete med författningsändringar. Vad gäller utarbetande och utgivning av en ny läkarbok för sjöfartsändamål kan konstateras att arbete för att ta fram en ny läkarbok är påkallat oberoende av ett svenskt tillträde till konventionen nr 164, även om behovet av ett sådant arbete accentueras genom konventionen. Sjöfartsverkets kostnader i i nu angivna hänseenden är sådana att de bör rymmas inom ramen för verkets ordinarie kostnadsansvar.

När det gäller utbildningsområdet framgår av vad universitets- och högskoleämbetet har anfört att de åtgärder som krävs för ett tillträde till konventionen medför *dels* kostnader av engångsnatur som uppskattas till sammanlagt ca 100 000 kr. och *dels* kostnader för ett utökat antal kurser som beräknas uppgå till 250 000 kr. om året. Chefen för utbildningsdepartementet kommer, enligt vad jag har erfarit, att bevaka denna fråga i samband med behandlingen av universitets- och högskoleämbetets anslagsframställning för budgetåret 1990/91.

Som har nämnts tidigare anser jag att det är önskvärt att Sverige tillträder konventionen nr 164. Konventionen blir bindande för Sverige tidigast ett år efter det att ratifikationsinstrumentet deponerats hos ILO. Eftersom det bara behövs två ratifikationer för att konventionen skall träda i kraft och Finland, enligt vad jag har erfarit, troligen kommer att ratificera, bör

man på svensk sida i sin planering utgå ifrån att en svensk ratificering leder till att konventionen blir bindande för Sverige redan ett år efter ratifikationsinstrumentets deponering.

Genom att sikta på en anslutning till konventionen får vi i Sverige anledning att se över och ytterligare förbättra hälso- och sjukvården för sjömän. Min bedömning är att denna översyn är angelägen och att de åtgärder som behöver vidtas i detta syfte kan genomföras före den 1 januari 1991, dvs. i sådan tid att Sverige, om ratifikationsinstrumentet deponeras hos ILO i början av 1990, kan sägas uppfylla konventionens krav när den blir bindande för Sverige.

Min slutsats är att föreliggande hinder mot ratifikation av konventionen nr 164 kan undanröjas och att Sverige bör ratificera konventionen i enlighet med vad jag har anfört i det föregående.

3 Övriga instrument

3.1 Konventionen (nr 165) om social trygghet för sjömän

3.1.1 Bakgrund

Internationella arbetskonferensen antog år 1936 en konvention (nr 56) om sjukförsäkring för sjömän (prop. 1938:239) och år 1946 en konvention (nr 70) om social trygghet för sjömän, kompletterad med en rekommendation (nr 75) i samma ämne (prop. 1947:321). Sverige har inte ratificerat någondera konventionen. Den senare har inte ens erhållit tillräckligt många ratifikationer för att träda i kraft.

Internationella arbetskonferensen antog år 1976 vid sin nionde sjöfartssession en resolution, vari begärdes att en översyn skulle göras av den sociala tryggheten för sjömän vilka tjänstgör på fartyg under annan än hemlandets flagg. Frågan behandlades därefter av den paritetiska sjöfartskommissionen vid dess 23:e och 24:e möten år 1980, respektive 1984. Härvid konstaterades bl. a. att 1936 och 1946 års instrument var föråldrade och att det var angeläget att få till stånd ett nytt omfattande, men ändå enkelt instrument som skulle ersätta de tidigare. Kommissionen antog en resolution som uppmanade ILO:s styrelse att på dagordningen för den kommande tekniska sjöfartskonferensen år 1986 och den tionde sjöfartssessionen år 1987 ta upp frågan om social trygghet för sjömän, inbegripet sjömän som tjänstgör på fartyg under annan än hemlandets flagg. ILO:s styrelse beslöt i november 1984 i enlighet härmed.

På grundval av information som införskaffats inför den paritetiska sjöfartskommissionens möten lade arbetsbyrån som underlag för diskussionerna vid den förberedande konferensen år 1986 fram en rapport med förslag till en ny, reviderad konvention.

Flera avsnitt i det föreslagna instrumentet ledde till omfattande diskussioner i den tekniska sjöfartskonferensens socialförsäkringsutskott. Stora meningsmotsättningar beträffande redarens ansvar i fråga om sjukvård

och sjuklön och vissa andra förmåner som ligger socialförsäkringen nära fick utskottet att uppskjuta ett ställningstagande till 1987 års sjöfartssession. Utskottet kunde inte heller enas i frågan om vilket lands lagstiftning som skall tillämpas beträffande sjömän som tjänstgör på fartyg under annan flagg än hemlandets.

Efter att ha konsulterat medlemsländerna på vissa punkter utarbetade arbetsbyrån en rapport med nytt förslag till konvention inför frågans behandling vid sjöfartssessionen år 1987. Efter en omfattande utskottsdebatt antogs vid sessionen konventionen (nr 165) om social trygghet för sjömän med röstsiffrorna 198 för, 3 emot och 4 nedlagda. Av de svenska ombuden röstade såväl regerings-, som arbetsgivar- och arbetstagarombuden för konventionen.

Yttrande över konventionen nr 165 har avgetts av ILO-kommittén, som i sin tur har inhämtat yttranden från riksförsäkringsverket, sjöfartsverket, fiskeristyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen, Göteborgs allmänna försäkringskassa, Landsorganisationen i Sverige, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges redareförening (till vilken Svenska arbetsgivareföreningen överlätit ärendet) och Tjänstemännens centralorganisation.

ILO-kommittén anser sig för närvarande inte kunna förorda en svensk ratificering av konventionen nr 165.

3.1.2 Konventionens huvudsakliga innehåll och dess förhållande till svensk lagstiftning

I det följande redovisas — i anslutning till vad ILO-kommittén har anfört i sitt yttrande med ledning av remissinstansernas synpunkter — konventionens huvudsakliga innehåll och dess förhållande till svensk lagstiftning.

Konventionen avser enligt artikel 2 alla sjömän, deras anhöriga och efterlevande. I den mån det bedöms praktiskt möjligt skall dess bestämmelser även tillämpas på yrkesfiske till havs.

Medlemsstat som ratificerar konventionen åtar sig enligt artikel 3 att tillämpa de miniminormer som anges i konventionens artikel 9 eller de strängare normer som anges i artikel 11 med avseende på minst tre av följande nio grenar av social trygghet:

- a) sjukvård
- b) sjukpenning
- c) förmån vid arbetslöshet
- d) förmån vid ålderdom
- e) förmån vid arbetsskada
- f) familjeförmån
- g) förmån vid barns födelse
- h) förmån vid invaliditet
- i) förmån till efterlevande

Åtminstone en av de grenar som anges i punkterna c), d), e), h) eller i) måste därvid omfattas av åtagandet.

Medlemsstaten skall i sin ratifikation ange beträffande vilka grenar den åtar sig att tillämpa antingen miniminormerna i artikel 9 eller de strängare normerna i artikel 11 (artikel 4). Listan över accepterade grenar kan senare

kompletteras med ytterligare grenar (artikel 5). Tillämpning av bestämmelserna i artikel 9 kan enligt artikel 6 senare ersättas av tillämpning av bestämmelserna i artikel 11 i fråga om en accepterad gren, vilket innebär att medlemsstaten åtar sig att beträffande den angivna grenen övergå till ett förbättrat försäkringsskydd.

Konventionens del II anger det försäkringsskydd som skall garanteras av medlemsstat som ratificerar konventionen.

Statens åtar sig enligt artikel 7 att lämna sjömän ett socialförsäkringsskydd som inte är mindre fördelaktigt än det som landarbetstagarne åtnjuter. Enligt artikel 8 skall regler införas om samordning av rättigheter till sociala förmåner förvärvade under sjöanställning, respektive landanställning. Dessa bestämmelser vållar inga problem i Sverige. Det svenska socialförsäkringsskyddet är generellt och omfattar alla yrkeskategorier inklusive sjömän.

I det föregående har nämnts att medlemsstat skall åta sig att med avseende på vissa grenar av social trygghet tillämpa miniminormer (artikel 9) eller strängare normer (artikel 11). Dessa normer skall motsvara minst de miniminormer som fastställts i

- ILO:s konvention (nr 102) om minimistandard för social trygghet, eller de strängare normer som fastställts i
- ILO:s konvention (nr 130) om läkarvård och kontanta sjukförmåner (sjukvård och sjukpenning),
- ILO:s konvention (nr 128) om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförmåner (förmån vid ålderdom och invaliditet och till efterlevande)
- ILO:s konvention (nr 121) om förmåner vid yrkesskada (förmån vid arbetsskada),
- ILO:s konvention (nr 103) om skydd vid havandeskap och barnsbörd (förmån vid barns födelse),
- en framtida allmän socialförsäkringskonvention i fråga om arbetslöshetsersättning och familjestöd, förutsatt att arbetskonferensen efter det att den nya konventionen har trätt i kraft antar ett särskilt protokoll om dess tillämplighet inom ramen för konventionen nr 165.

Av förut nämnda konventioner har Sverige ratificerat konventionen nr 102 med förbehåll för dess delar om ålders-, invaliditets- och efterlevandeförmåner. Sverige har också ratificerat konventionerna nr 130, nr 128 och nr 121 men inte konventionen nr 103. Det kan tilläggas att Internationella arbetskonferensen vid sitt 75:e möte år 1988 antog konventionen (nr 168) om sysselsättningsfrämjande åtgärder och skydd vid arbetslöshet samt en kompletterande rekommendation (nr 176) i samma ämne.

I konventionens artiklar 10 och 12 ges möjlighet att uppfylla kraven beträffande vissa grenar av det sociala trygghetsskyddet genom frivilliga försäkringar i stället för genom lagstiftning. Då den svenska socialförsäkringen i sina olika former grundas på bindande offentliga föreskrifter torde det inte vara aktuellt för Sverige att utnyttja möjligheten enligt artiklarna 10 och 12.

Konventionens del III behandlar redarens ansvar.

Enligt artikel 13 åligger det redaren att se till att sjömän, vilkas tillstånd fordrar sjukvård när de är ombord eller som lämnats kvar till följd av sitt

hälsotillstånd inom annan stats territorium, får

- a) lämplig och tillräcklig sjukvård tills de tillfrisknar eller sänds hem,
- b) kost och logi tills de kan erhålla en lämplig anställning eller sänds hem och
- c) hemresa.

I 37 § SML regleras ombesörjande av betryggande vård ombord eller i land av en sjuk eller skadad sjöman, inklusive underhåll, läkarbehandling och läkemedel. Skyldigheten att ombesörja den vården åvilar alltefter omständigheterna befälhavaren eller arbetsgivaren. Skyldigheten enligt lagen gäller dels när sjömannen har befattning ombord, dels under s. k. väntetid. 38—41 och 44 §§ SML reglerar vem som skall betala kostnaden för den vård som befälhavaren eller arbetsgivaren skall ombesörja enligt 37 §. I 31 § SML ges bestämmelser om fri hemresa vid sjukdom, skada eller sådana havandeskap som utgör hinder för befattningens utövande, men endast för det fall att anställningen upphör. Under vissa omständigheter, som hänför sig till sjömannens eget uppträdande, går rätten till fri hemresa förlorad.

Sjöfartsverket utgår från att konventionens artikel 13 innefattar en skyldighet för redaren att både ombesörja och bekosta vården, underhållet och hemresan. Detta innebär att konventionen ställer högre krav på arbetsgivaren än den svenska lagen som begränsar redarens ansvar för sjukvård, underhåll och hemresa i vissa fall med hänsyn till sjömannens eget uppträdande (31 och 40 §§ SML) och som också medger att arbetsgivarens skyldighet att betala kostnaden upphör i de fall då sjömannen inte har tillfrisknat och inte heller sänts hem innan han vårdats i 84 dagar (38 § SML). Konventionen innehåller inte några sådana begränsningar.

ILO-kommittén ansluter sig till sjöfartsverkets tolkning att sjömannen enligt konventionens artikel 13 skall ha rätt till sjukvård, underhåll och hemresa på redarens bekostnad och anser att artikel 13 för närvarande utgör ett ratifikationshinder, även om vissa ändringar görs i SML med anledning av konventionen (nr 166) om sjömäns hemresa.

Konventionens artiklar 14 och 15 handlar om lön till sjömannen i samband med sjukdom.

Enligt 34 § SML utgår lön till den sjuke eller skadade sjömannen under högst 60 dagar från dagen efter den då han lämnade befattningen på fartyget. Härutöver förekommer i kollektivavtal bestämmelser om sjuklön under en längre tid, men endast för personer med viss minsta anställningstid. Konventionen går längre då den anger att redarens skyldighet att betala sjuklön inte får avse kortare tid än tolv veckor. 35 § SML innehåller regler om undantag från arbetsgivarens skyldighet att betala sjuklön. Det gäller bl. a. fall då sjömannen förtigit en sjukdom eller skada vid anställningsavtalets ingående eller då sjömannen därefter, utom såvitt angår könssjukdom, har ådragit sig en sjukdom eller skada uppsåtligt eller genom grovt vållande. Motsvarande undantag återfinns inte i konventionstexten.

ILO-kommittén anser därför att artiklarna 14 och 15 för närvarande utgör ratifikationshinder.

Konventionens del IV handlar om skydd för utländska eller migrerande sjömän.

För att undvika konflikter mellan flera länders lagstiftning i fråga om sjömän som är eller har varit omfattade av lagstiftningen i en eller flera medlemsstater föreskrivs i artikel 17 att frågan om tillämplig lagstiftning skall avgöras av de berörda medlemsstaterna och att den tillämpliga lagstiftningen skall vara flagglandets lagstiftning eller lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium sjömannen är bosatt. De berörda medlemsstaterna kan dock komma överens om andra regler om tillämplig lagstiftning om detta är fördelaktigt för sjömännen. Denna formulering ansluter till ett förslag som under sjöfartssessionen framfördes av nordiska regeringsrepresentanter. Den innebär att konventionen inte ger någon lösning av de lagkonflikter som kan uppstå mellan de ratificerande staterna utan endast innehåller en allmän förpliktelse för dem att lösa dessa konflikter genom särskilda överenskommelser, för vilka regeln om flaggstatens lagstiftning som avgörande blir den naturliga utgångspunkten men inte den enda tänkbara lösningen.

För svenskt vidkommande löses de lagkonflikter som kan uppkomma redan nu genom bi- eller multilaterala avtal om social trygghet. ILO-kommittén ser inte något ratifikationshinder i artikel 17.

Enligt artikel 18 skall utländska sjömän likabehandlas i flagglandet, dvs. åtnjuta samma skydd och samma förmåner som flagglandets egna medborgare utan krav på bosättning, om landets egna medborgare skyddas utan sådant villkor. Denna förpliktelse mot utländska sjömän på flagglandets fartyg är emellertid inte generell utan gäller till förmån för personer som är medborgare i en annan medlemsstat eller är flyktingar eller statslösa personer som är bosatta inom en medlemsstats territorium. Som medlemsstat räknas endast en sådan medlem av ILO som är bunden av konventionen.

I Sverige bosatta svenska och utländska sjömän som är anställda på svenska handelsfartyg åtnjuter fulla socialförsäkringsförmåner under anställningen. Vid bosättning utomlands föreligger däremot en väsentlig skillnad mellan svenska och utländska sjömän. Svenska sjömän anses enligt tidigare praxis alltid som bosatta i Sverige i socialförsäkringshänseende vid tillämpning av lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL). Denna praxis har sedermera överförts till författning i en av riks försäkringsverket i verkets författningssamling utgiven kungörelse (RFFS 1985:16, 7 §). Utländska sjömän bosatta utomlands och anställda på svenskt handelsfartyg omfattas under anställningen endast av tilläggs pensioneringen enligt en särskild regel i AFL. De omfattas också av arbetska- deförsäkringen på samma sätt som svenska sjömän.

I bilaterala avtal med andra länder har Sverige överenskommit att utländska sjömän hemmahörande i det andra landet vid anställning på svenskt handelsfartyg skall anses som bosatta i Sverige i socialförsäkringshänseende. Därigenom åtnjuter dessa utländska sjömän samma socialförsäkringsförmåner som svenska sjömän.

Sammanfattningsvis kan konstateras att vid bosättning utomlands svenska sjömän skyddas till fullo av den svenska lagstiftningen då de anses bosatta i Sverige i socialförsäkringshänseende under anställning på svenskt handelsfartyg. Samma fullständiga skydd gäller för utländska sjömän som är bosatta utomlands endast om de omfattas av avtal om social trygghet

mellan Sverige och andra länder. Det krav som ställs upp i artikel 18 i konventionen med avseende på övriga utländska sjömän bosatta utomlands utgör enligt riksförsäkringsverket ett ratifikationshinder. ILO-kommittén framhåller i detta sammanhang att det utvidgade åtagande som en tillämpning av artikel 18 skulle innebära i dag torde vara ringa. Sjömansregistret visar nämligen att det antal sjömän som kan beröras är mycket litet.

Artikel 19 innehåller bestämmelser om vilka väntetider som får krävas för rätt till bl. a. pensionsförmåner som inte är förvärvsanknutna. Reglerna överensstämmer med vad som enligt svensk lagstiftning gäller för utländska medborgares rätt till folkpension enligt 5 kap. 4 § AFL.

Enligt artikel 20 skall varje medlemsstats lagar och föreskrifter angående redarens ansvar som avses i artiklarna 13–15 garantera likabehandling av sjömän oavsett bosättningsort. Sjömanslagen gäller, såvitt avser arbetsgivarens ansvar gentemot de ombordanställda, till förmån för både svenska och utländska sjömän oavsett var de är bosatta. En annan sak är att, enligt 44 § SML, arbetsgivaren i vissa fall har regressrätt mot statsverket beträffande svensk och här i riket bosatt utländsk sjöman men ej beträffande andra utlänningar. ILO-kommittén finner att sjömanslagen uppfyller kravet i artikel 20.

Artiklarna 21–29 innehåller regler för de principer som ratificerande stater skall tillämpa vid internationell samordning av socialförsäkringsförmåner för sjömän som berörs av flera länders system. Principerna är desamma som tillämpas i de socialförsäkringsavtal som Sverige ingått och erbjuder därför inte några problem för svenskt vidkommande.

Konventionens del V anger åtgärder för att förmånstagarna skall få sina anspråk prövade på ett korrekt sätt. Inte heller i denna del föreligger något ratifikationshinder.

3.2 Konventionen (nr 166) och rekommendationen (nr 174) om sjömäns hemresa

3.2.1 Bakgrund

År 1926 antog Internationella arbetskonferensen en konvention (nr 23) och en rekommendation (nr 27) om hemsändning av sjömän. 1926 års konvention föreskriver att frågan om hemtransport av sjömän skall regleras genom nationell lagstiftning, kollektivavtal eller individuella anställningskontrakt. Konventionen anmäldes för riksdagen genom prop. 1927: 152. Föredraganden ansåg sig inte kunna tillstyrka en ratifikation. Som skäl till detta anfördes att ett genomförande av konventionens krav skulle medföra betydande kostnader för statsverket. Riksdagen anslöt sig till denna uppfattning. Konventionen har inte heller senare ratificerats av Sverige.

Sjöfarten har, under de drygt 60 år som förflutit sedan konventionen antogs, genomgått stora förändringar. En mängd praktiska problem har uppstått vid tillämpningen av 1926 års konvention, bl. a. med hänsyn till att besättningen på många fartyg blivit alltmer multinationell till sin sammansättning.

Bl. a. mot bakgrund av denna utveckling beslöt ILO:s styrelse i mars 1983 att frågan om en revidering av konventionen nr 23 och rekommendationen nr 27 skulle föras upp på dagordningen för det 24:e mötet med den paritetiska sjöfartskommissionen år 1984. Internationella arbetsbyrån hade utarbetat en rapport inför behandlingen av ämnet. Rapporten baseras på material från 47 medlemsstater, däribland Sverige.

I enlighet med kommissionens rekommendation beslöt ILO:s styrelse vid sitt möte i november 1984 att på dagordningen för den förberedande tekniska sjöfartskonferensen år 1986 och sjöfartssessionen år 1987 föra upp frågan om en revidering av konventionen nr 23 och rekommendationen nr 27. Arbetsbyrån anmodade därefter medlemsstaterna att komplettera de svar som tillställts ILO inför mötet med den paritetiska sjöfartskommissionen år 1984. På grundval av dessa svar lade arbetsbyrån fram en rapport, som bildade underlag för diskussionerna vid sjöfartskonferensen. Rapporten innehöll ett förslag till reviderade konventions- och rekommendationstexter.

Under den tekniska sjöfartskonferensen år 1986 framkom starka motsättningar mellan redarna och de ombordanställda. Motsättningarna gällde bl. a. frågan om redarens ansvar i samband med hemtransporter. Konferensen antog dock enhälligt de förslag till konvention och rekommendation som konferensutskottet för sjömäns hemresa enats om.

Inför sjöfartssessionen år 1987 anmodades medlemsstaterna att ta ställning till den vid sjöfartskonferensen år 1986 ej lösta frågan om den föreslagna konventionen skulle utsträckas att gälla även fiskefartyg och fiskare. ILO-kommittén hade ingen erinran mot detta.

Motsättningarna mellan redarna och de ombordanställda mildrades under sjöfartssessionen. Efter avslutat utskottsarbete antogs vid sjöfartssessionen konventionen (nr 166) och rekommendationen (nr 174) om sjömäns hemresa. Konventionen antogs med röstsiffrorna 209 för, ingen emot och två nedlagda. Av de svenska ombuden röstade såväl regerings-, som arbetsgivar- och arbetstagarrepresentanterna för konventionen. Rekommendationen antogs med röstsiffrorna 206 för, ingen emot och 2 nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för rekommendationen.

Yttrande över konventionen nr 166 och rekommendationen nr 174 har avgetts av ILO-kommittén, som i sin tur har inhämtat yttranden från sjöfartsverket, fiskeristyrelsen, Landsorganisationen i Sverige, Sveriges fiskares riksförbund, Sveriges redareförening (till vilken Svenska arbetsgivareföreningen överlätit ärendet) och Tjänstemännens centralorganisation.

ILO-kommittén tillstyrker ratifikation av konventionen nr 166 sedan en rad ratifikationshinder undanröjts genom författningsändringar.

3.2.2 Konventionens huvudsakliga innehåll och dess förhållande till svensk lagstiftning

I det följande redovisas — i anslutning till vad ILO-kommittén har anfört i sitt yttrande med ledning av remissinstansernas synpunkter — konventionens huvudsakliga innehåll och dess förhållande till svensk lagstiftning.

Konventionens materiella innehåll finns i tolv artiklar. Konventionen skall gälla för privatägda och samhällsägda handelsfartyg. I den utsträckning det bedöms praktiskt möjligt skall konventionens bestämmelser även tillämpas på yrkesfiske till havs.

I artikel 2 i konventionen preciseras de fall och de omständigheter då en sjöman skall vara berättigad till fri hemresa.

Enligt artikel 2 punkt 1 a) har sjömän rätt till fri hemresa om anställning för bestämd tid eller för bestämd resa upphör utomlands. Denna bestämmelse täcks inte i SML om inte nio månaders anställning föreligger.

En sjöman har enligt artikel 2 punkt 1 c) rätt till fri hemresa vid sjukdom, skada eller annat hälsotillstånd som kräver att han skickas hem. Konventionen går här längre än svensk lagstiftning. SML innehåller bestämmelser om fri hemresa vid sjukdom, skada eller sådant havandeskap som utgör hinder för befattningens utövande, men endast för det fall att anställningen upphör. Under vissa omständigheter går rätten till fri hemresa förlorad (31 § SML).

Konventionen föreskriver i artikel 2 punkt 1 d) att en sjöman skall vara berättigad till fri hemresa i händelse av skeppsbrott. Någon motsvarande bestämmelse finns inte i SML. Förlisning nämns inte ens bland de omständigheter som enligt 11 § medför att sjömannen kan bli fri från anställningen och därmed enligt 32 § få rätt till fri resa.

Enligt artikel 2 punkt 1 f) skall sjömannen ha rätt till fri hemresa om fartyget destinerats till en krigszon dit sjömannen inte samtycker att resa. Den närmaste motsvarigheten till denna konventionsregel finns i 9 och 32 §§ SML, men den förutsätter att sjömannen frånträder sin anställning.

Artikel 2 punkt 2 medger sjömannen rätt till hemresa efter en tjänstgöringsperiod (kvalifikationstid) som skall vara mindre än tolv månader. Varje ratificerande stat skall eftersträva att förkorta denna period med hänsyn till den tekniska utvecklingen och kan därvid hämta ledning i rekommendationer av den paritetiska sjöfartskommissionen. Enligt 29 § andra stycket SML kan den i paragrafens första stycke angivna kvalifikationstiden (nio månader) i vissa fall förlängas med högst 90 dagar. Den sålunda medgivna förlängningen strider i och för sig inte mot konventionen, men den är inte i linje med den i konventionen rekommenderade reduceringen av kvalifikationstiden.

I artikel 3 punkt 1 föreskrivs att medlemsstaterna i lagar eller föreskrifter skall bestämma de destinationsorter till vilka sjömännerna får hemsändas. Bland de destinationsorter som sålunda bestäms skall enligt artikel 3 punkt 2 ingå den ort där sjömannen samtyckte till att ingå anställningsavtalet, den ort som bestäms genom kollektivavtal, sjömannens bosättningsland eller annan ort varom överenskommelse träffats vid tiden för anställningsavtalet. Sjömannen skall enligt samma punkt ha rätt att välja, om alternativa destinationsorter har bestämts. De i SML angivna destinationsorterna i de i lagen reglerade fallen av fri hemresa (29, 31 och 32 §§ samt 6 §) får anses vara förenliga med konventionens krav. Däremot är sjömannens rätt att välja destinationsort i de fall då alternativa destinationsorter förekommer inte inskriven i SML.

Konventionen slår i artikel 4 fast att det skall vara redarens ansvar att ordna hemresan på ett lämpligt och snabbt sätt (punkt 1). Kostnaden härför skall enligt punkt 2 bäras av redaren. I punkt 4 anges närmare vad redarens kostnadsansvar skall omfatta. Här avsedda regler är förenliga med den ordning som gäller i Sverige enligt lagstiftning och kollektivavtal utom på en punkt. I punkt 4 e) föreskrivs att de kostnader för hemresa som skall bäras av redaren skall inkludera läkarvård, där så erfordras, till dess sjömannen kan resa till destinationsorten för hemresan. Arbetsgivarens sjukvårdsansvar är enligt 38 § SML begränsat till 84 dagar. Konventionens bestämmelser täcks alltså bara delvis i svensk lag. Undantagsvis kan sjömannen behöva vårdas längre tid än 84 dagar utomlands, innan hans hälsotillstånd medger att han skickas hem.

Artikel 4 punkt 3 medger att sjömannen kan få betala tillbaka hemresekostnaden i fall då han grovt försummat sina förpliktelser i anställningen. Rätten till fri hemresa vid sjukdom, skada eller havandeskap går förlorad under vissa omständigheter enligt 31 § SML. Konventionen förutsätter däremot att en sjöman, som försummat sina förpliktelser, ändå skall ha rätt till fri hemresa även om han kan bli återbetalningsskyldig.

Konventionen föreskriver i artikel 4 punkt 5 att redaren inte vid början av sjömannens anställning får avkräva förskottsbetalning för hemresan. Formell täckning saknas i svensk lagstiftning för detta konventionskrav. Förbudet i artikel 4 punkt 5 bedöms av ILO-kommittén dock vara så självklart i Sverige att en uttrycklig bestämmelse härom kan undvaras.

I artikel 5 fastslås att behörig myndighet i fartygets registreringsland skall träda in och hjälpa till med sjömannens hemresa om redaren brister i sina skyldigheter. Staten avses få en regressrätt gentemot redaren. Statens ansvar innebär nyheter i tre avseenden i förhållande till den i Sverige gällande ordningen som grundas på lagen (1973:137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m. m. Dels skall ansvaret även omfatta utländska sjömans hemresa, dels skall det avse alla kostnader som avses i artikel 4 punkt 4, och dels får återbetalningskrav i allmänhet inte riktas mot sjömannen. Sjöfartsverket framhåller i detta sammanhang att de kostnadsmässiga konsekvenserna av den i konventionen angivna ordningen inte torde få någon större betydelse för staten, när det gäller svenska redare, men blir svårare att överblicka i de fall då ett svenskt fartyg har uthyrts på bareboat-basis till utländsk redare och denne inte fullgör sina förpliktelser i fråga om personalens hemresa.

Enligt artikel 6 skall sjömän som skall hemsändas ha rätt att erhålla pass och identitetshandlingar för hemresan. En uttrycklig bestämmelse härom saknas i svensk författning.

Bestämmelserna i konventionen skall ges verkan genom nationell lagstiftning eller genom kollektivavtal (artikel 9). Varje medlemsstat skall genom fullgod tillsyn säkerställa att redarna för fartyg som är registrerade inom dess territorium följer konventionen (artikel 11).

I artikel 12 föreskrivs att texten till konventionen skall vara tillgänglig för besättningsmedlemmarna på fartygen på ett alltefter omständigheterna lämpligt språk.

Rekommendationen nr 174 innehåller regler för det fall att både redaren och den medlemsstat, inom vars territorium fartyget är registrerat, underlåter att uppfylla sina förpliktelser enligt konventionen att ombesörja och erlagga kostnaden för en sjömans hemresa. I en sådan situation bör enligt rekommendationen antingen den stat, från vilken sjömannen skall hemvändas, eller den stat, där sjömannen är medborgare, ombesörja hemresan med rätt att återkräva kostnaden från fartygets registreringsland enligt artikel 5 punkt a) i konventionen nr 166.

3.3 Överväganden

Min bedömning: Kraven i konventionen (nr 165) om social trygghet för sjömän och konventionen (nr 166) om sjömans hemresa avviker i flera väsentliga hänseenden från den ordning som gäller i Sverige. En svensk ratifikation är därför inte möjlig utan ändringar i lagstiftningen, främst sjömanslagen. Dessa ändringar är så omfattande att de bör göras först efter en samlad översyn av nämnda slag. Innan slutlig ställning kan tas till konventionen nr 166 föranleder rekommendationen (nr 174) om sjömans hemresa ingen särskild åtgärd.

Skälen för min bedömning: ILO-kommittén har i sitt yttrande över konventionen nr 165 pekat på ett antal ratifikationshinder och med hänsyn till dessa ansett sig inte nu kunna förordna en svensk ratificering av konventionen. Med hänsyn till arbetsmarknadsparternas uttalade önskan att konventionen ratificeras förordar kommittén att lämpligaste åtgärder för att undanröja befintliga ratifikationshinder noga övervägs.

I sitt yttrande över konventionen nr 166 och rekommendationen nr 174 har ILO-kommittén, i anslutning till vad remissinstanserna har anfört, tillstyrkt att konventionen ratificeras av Sverige, sedan en rad ratifikationshinder undanröjts genom författningsändringar. Kommittén diskuterar i det senare yttrandet också tillämpningen av rekommendationen nr 174.

För egen del gör jag följande bedömning. ILO-kommitténs yttranden och den remissbehandling som har föregått kommitténs ställningstaganden ger vid handen att kraven i konventionerna nr 165 och 166 i flera väsentliga hänseenden avviker från den ordning som gäller i Sverige. En svensk ratifikation av konventionerna är därför inte möjlig utan ändringar i lagstiftningen, främst sjömanslagen. Dessa ändringar är enligt min mening så omfattande att de bör göras först efter en samlad översyn av sjömanslagen. En sådan översyn är påkallad också av andra skäl, bl. a. framställningar om ändring av lagens reglering av de fall då en sjöman inte vill följa med ett fartyg som är destinerat till en krigsriskzon. Jag har för avsikt att ta initiativ till att en översyn av sjömanslagen kommer till stånd i lämplig form. För att få ett fullständigt underlag för ett ställningstagande

till ett svenskt tillträde till konventionerna, som av arbetsmarknadens parter bedömts som önskvärt, bör vid denna översyn även de ratifikationshinder och frågor övervägas som i övrigt hänför sig till här ifrågavarande konventioner, liksom också innehållet i rekommendationen nr 174.

Innan slutlig ställning kan tas till konventionen nr 166 föranleder rekommendationen nr 174, som kompletterar konventionen i visst hänseende, ingen särskild åtgärd.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att godkänna

1. konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn,
2. konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän.

Vidare hemställer jag att regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad jag i övrigt har anfört om de vid internationella arbetskonferensens sjuttiofjärde möte antagna instrumenten (avsnitt 2.4.1 och 3.3).

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition förelägga riksdagen vad föredraganden har anfört för de åtgärder och det ändamål som föredraganden har hemställt om.

CONVENTION CONCERNING SEAFARERS' WELFARE AT SEA AND IN PORT

The General Conference of the International Labour Organisation,
Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-fourth Session on 24 September 1987, and

Recalling the provisions of the Seamen's Welfare in Ports Recommendation, 1936, and the Seafarers' Welfare Recommendation, 1970, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to seafarers' welfare at sea and in port which is the second item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this eighth day of October of the year one thousand nine hundred and eighty-seven the following Convention which may be cited as the Seafarers' Welfare Convention, 1987:

Article 1

1. For the purposes of this Convention—

- (a) the term "seafarer" means any person who is employed in any capacity on board a seagoing ship, whether publicly or privately owned, other than a ship of war;
- (b) the term "welfare facilities and services" means welfare, cultural, recreational and information facilities and services.

2. Each Member shall determine by national laws or regulations, after consultation with the representative organisations of shipowners and seafarers, which ships registered in its territory are to be regarded as seagoing ships for the purpose of the provisions of this Convention relating to welfare facilities and services on board ship.

3. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organisations of fishing vessel owners and fishermen, the competent authority shall apply the provisions of this Convention to commercial maritime fishing.

Article 2

1. Each Member for which this Convention is in force undertakes to ensure that adequate welfare facilities and services are provided for seafarers both in port and on board ship.

2. Each Member shall ensure that the necessary arrangements are made for financing the welfare facilities and services provided in accordance with the provisions of this Convention.

Article 3

1. Each Member undertakes to ensure that welfare facilities and services are provided in appropriate ports of the country for all seafarers, irrespective of nationality, race, colour, sex, religion, political opinion or social origin and irrespective of the State in which the ship on which they are employed is registered.

2. Each Member shall determine, after consultation with the representative organisations of shipowners and seafarers, which ports are to be regarded as appropriate for the purposes of this Article.

Article 4

Each Member undertakes to ensure that the welfare facilities and services on every seagoing ship, whether publicly or privately owned, which is registered in its territory, are provided for the benefit of all seafarers on board.

Article 5

Welfare facilities and services shall be reviewed frequently to ensure that they are appropriate in the light of changes in the needs of seafarers resulting from technical, operational and other developments in the shipping industry.

Article 6

Each Member undertakes—

- (a) to co-operate with other Members with a view to ensuring the application of this Convention; and
- (b) to ensure co-operation between the parties engaged and interested in promoting the welfare of seafarers at sea and in port.

Article 7

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 8

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 9

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.
2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 11

Prop. 1988/89: 122

Bilaga 1

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 12

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 13

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides –

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 9 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 14

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Konvention 163

Konvention om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, som av styrelsen för Internationella arbetsbyrån har sammankallats till Genève och där samlats den 24 september 1987 till sitt sjuttiofjärde möte, som erinrar om bestämmelserna i 1936 års rekommendation om sjömäns välfärd i hamnarna samt i 1970 års rekommendation om sjöfolks välfärd, som har beslutat att anta vissa förslag rörande sjömännens välfärd till sjöss och i hamn, vilken fråga är den andra punkten på mötets dagordning, och som har bestämt att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention,

antar denna den åttonde dagen i oktober månad nittonhundraåttiosju följande konvention, som kan kallas 1987 års konvention om sjömäns välfärd:

Artikel 1

1. I denna konvention avses med

a) "sjöman" varje person som är anställd i någon befattning ombord på ett sjögående fartyg, vare sig i offentlig eller privat ägo, med undantag för örlogsfartyg;

b) "välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder" anordningar och åtgärder på välfärds-, kultur-, rekreations- och informationsområdena.

2. Varje medlem skall bestämma genom nationella lagar eller föreskrifter, efter samråd med redarnas och sjömännens representativa organisationer, vilka fartyg registrerade inom dess territorium som skall betraktas som sjögående fartyg vid tillämpningen av bestämmelserna i denna konvention om välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder ombord på fartyg.

3. I den utsträckning den bedömer det vara praktiskt möjligt skall behörig myndighet, efter samråd med fiskefartygsägarnas och yrkesfiskarnas representativa organisationer, tillämpa bestämmelserna i denna konvention på yrkesfiske till havs.

Artikel 2

1. Varje medlem för vilken denna konvention är i kraft åtar sig att säkerställa att fullgoda välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder tillhandahålls åt sjömän såväl i hamn som ombord på fartyg.

2. Varje medlem skall säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas för finansieringen av välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder som tillhandahålls enligt bestämmelserna i denna konvention.

Artikel 3

1. Varje medlem åtar sig att säkerställa att välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder tillhandahålls i lämpliga hamnar i landet åt alla sjömän, oberoende av nationalitet, ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning eller social bakgrund och oberoende av i vilken stat det fartyg där de är anställda är registrerat.

2. Varje medlem skall, efter samråd med redarnas och sjömännens representativa organisationer, bestämma vilka hamnar som skall betraktas som lämpliga vid tillämpningen av denna artikel.

Artikel 4

Varje medlem åtar sig att säkerställa att välfärdsanordningarna och välfärdsåtgärderna ombord på varje sjögående fartyg, vare sig i offentlig eller privat ägo, som är registrerat inom dess territorium, tillhandahålls till förmån för alla sjömän ombord.

Artikel 5

Välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder skall ses över ofta för att säkerställa att de är ändamålsenliga med hänsyn till de förändringar i sjömännens behov som följer av teknisk, operativ och annan utveckling inom sjöfartsnäringen.

Artikel 6

Varje medlem åtar sig

- a) att samarbeta med andra medlemmar i syfte att säkerställa tillämpningen av denna konvention; och
- b) att säkerställa samarbete mellan de parter som är engagerade i och intresserade av att främja sjömännens välfärd till sjöss och i hamn.

Artikel 7

Ratifikationsinstrument avseende denna konvention skall sändas till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 8

1. Denna konvention skall vara bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter den dag, då ratifikationer från två medlemmar har registrerats hos generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 9

1. En medlem som har ratificerat denna konvention kan säga upp den sedan tio år förflutit från den dag, då konventionen först träder i kraft, genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Sådan uppsägning skall inte träda i kraft förrän ett år efter den dag, då den har registrerats.

2. Varje medlem, som har ratificerat denna konvention och som inte, inom det år som följer på utgången av den i föregående punkt nämnda tioårsperioden, utnyttjar sin rätt till uppsägning enligt denna artikel, är bunden under ytterligare en tioårsperiod och kan därefter, på de i denna artikel föreskrivna villkoren, säga upp denna konvention vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 10

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta alla medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen träder i kraft.

Artikel 11

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om samtliga ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 12

Vid de tidpunkter, då Internationella arbetsbyråns styrelse finner det nödvändigt, skall den avlämna rapport till den allmänna konferensen om denna konventions tillämpning och undersöka om det finns anledning att föra upp frågan om revidering av konventionen, helt eller delvis, på konferensens dagordning.

Artikel 13

1. Om konferensen antar en ny konvention varigenom denna konvention helt eller delvis revideras och den nya konventionen inte föreskriver annat, skall

a) en medlems ratifikation av den nya konventionen, utan hinder av bestämmelserna i artikel 9 ovan, anses medföra omedelbar uppsägning av denna konvention, om och när den nya konventionen har trätt i kraft;

b) från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, denna konvention upphöra att vara öppen för ratifikation av medlemmarna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya konventionen.

Artikel 14

De engelska och franska versionerna av denna konventionstext har lika giltighet.

**RECOMMENDATION CONCERNING SEAFARERS' WELFARE AT SEA
AND IN PORT**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-fourth Session on 24 September 1987, and

Recalling the provisions of the Seamen's Welfare in Ports Recommendation, 1936, and the Seafarers' Welfare Recommendation, 1970, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to seafarers' welfare at sea and in port which is the second item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Seafarers' Welfare Convention, 1987,

adopts this eighth day of October of the year one thousand nine hundred and eighty-seven the following Recommendation, which may be cited as the Seafarers' Welfare Recommendation, 1987.

I. GENERAL

1. For the purposes of this Recommendation -

(a) the term "seafarer" means any person who is employed in any capacity on board a seagoing ship, whether publicly or privately owned, other than a ship of war;

(b) the term "welfare facilities and services" means welfare, cultural, recreational and information facilities and services.

2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organisations of fishing vessel owners and fishermen, the competent authority should apply the provisions of this Recommendation to commercial maritime fishing.

3. (1) Measures should be taken by Members to ensure that adequate welfare facilities and services are provided for seafarers both in port and on board ship, and that adequate protection is provided to seafarers in the exercise of their calling.

(2) In the implementation of these measures, Members should take into account the special needs of seafarers, especially when in foreign countries and when entering war zones, in respect of their safety, health and spare-time activities.

4. Arrangements for the supervision of welfare facilities and services should include participation by representative organisations of seafarers and shipowners.

5. The welfare facilities and services provided pursuant to this Recommendation should be available to all seafarers, irrespective of nationality, race, colour, sex, religion, political opinion or social origin and irrespective of the State in which the ship on which they are employed is registered.

6. Members should co-operate with one another in promoting the welfare of seafarers at sea and in port. Such co-operation should include the following:

(a) consultations between the competent authorities aimed at the provision and improvement of seafarers' welfare facilities and services, both in port and on board ship;

- (b) agreements on the pooling of resources and the joint provision of welfare facilities in major ports so as to avoid unnecessary duplication;
- (c) organising international sports competitions and encouraging the participation of seafarers in sports activities;
- (d) organising international seminars on the subject of welfare of seafarers at sea and in port.

II. WELFARE FACILITIES AND SERVICES IN PORTS

7. (1) Members should provide or ensure the provision of such welfare facilities and services as may be required in appropriate ports of the country.

(2) Members should consult with the representative organisations of shipowners and seafarers in determining the appropriate ports.

(3) Welfare facilities and services should be reviewed frequently to ensure that they are appropriate in the light of changes in the needs of seafarers resulting from technical, operational and other developments in the shipping industry.

8. (1) Welfare facilities and services should be provided, in accordance with national conditions and practice, by one or more of the following:

- (a) the public authorities;
- (b) the shipowners' and seafarers' organisations under collective agreements or other agreed arrangements;
- (c) voluntary organisations.

(2) Measures should be taken to ensure that, as necessary, technically competent persons are employed full time in the operation of seafarers' welfare facilities and services, in addition to any voluntary workers.

9. (1) Welfare boards should be established, at the port, regional and national levels, as appropriate, whose functions should include—

- (a) keeping under review the adequacy of existing welfare facilities and monitoring the need for the provision of additional facilities or the withdrawal of underutilised facilities;
- (b) assisting and advising those responsible for providing welfare facilities and ensuring co-ordination between them.

(2) Welfare boards should include among their members representatives of organisations of shipowners and seafarers, the competent authorities and, where appropriate, voluntary organisations and social bodies.

(3) As appropriate, consuls of maritime States and local representatives of foreign welfare organisations should be associated with the work of port, regional and national welfare boards in accordance with national laws and regulations.

10. (1) Members should ensure that adequate and regular financial support is provided for seafarers' welfare facilities and services.

(2) In accordance with national conditions and practice, this financial support should be made available through one or more of the following:

- (a) grants from public funds;
- (b) levies or other special dues from shipping sources;
- (c) voluntary contributions from shipowners, seafarers, or their organisations;

(d) voluntary contributions from other sources.

(3) Where welfare taxes, levies and special dues are imposed, they should be used only for the purposes for which they are raised.

11. Hotels or hostels suitable for seafarers should be available where there is need for them. Such hotels or hostels should be properly supervised, the prices charged should be reasonable in amount and, where necessary and possible, provision should be made for accommodating seafarers' families.

12. (1) Necessary welfare and recreational facilities should be established or developed in ports. These should include—

- (a) meeting and recreation rooms as required;
- (b) facilities for sports and outdoor facilities, including competitions;
- (c) educational facilities;
- (d) where appropriate, facilities for religious observances and for personal counselling.

(2) These facilities may be provided by making available to seafarers in accordance with their needs facilities designed for more general use.

13. Where large numbers of seafarers of different nationalities require facilities such as hotels, clubs and sports facilities in a particular port, the competent authorities or bodies of the countries of origin of the seafarers and of the flag States, as well as the international associations concerned, should consult and cooperate with the competent authorities and bodies of the country in which the port is situated and with one another, with a view to the pooling of resources and to avoiding unnecessary duplication.

14. (1) Information should be disseminated among seafarers concerning facilities open to the general public in ports of call—particularly transport, welfare, entertainment and educational facilities and places of worship—as well as facilities provided specifically for seafarers.

(2) The means of disseminating such information might include—

- (a) the distribution on shore and, subject to the consent of the master, on board ship, of booklets in the most appropriate languages giving clear information as to the facilities available for seafarers in the port of call or in the next port for which the ship is bound; such booklets should contain a plan of the urban area and port;
- (b) the creation in the larger ports of information offices, easily accessible to seafarers and staffed by persons capable of giving directly such explanations and guidance as may be useful.

15. Adequate means of transportation at moderate prices should be available at any reasonable time, when needed in order to enable seafarers to reach urban areas from convenient locations in the port.

16. All suitable measures should be taken to make known to seafarers entering port—

- (a) any particular hazards and diseases to which they may be exposed and means of avoiding them;
- (b) the necessity for persons suffering from diseases to undergo early treatment and the nearest facilities available for such treatment;
- (c) the dangers arising from the use of narcotics and alcohol.

17. Measures should be taken to ensure that seafarers have access when in port to—

- (a) out-patient treatment for sickness and injury;
- (b) hospitalisation when necessary;
- (c) facilities for dental treatment, especially in cases of emergency.

18. All suitable measures should be taken by the competent authorities to make known to shipowners and to seafarers entering port any special laws and customs, the contravention of which may jeopardise their freedom.

19. Port areas and access roads should be provided by the competent authorities with adequate lighting and signposting and regular patrols for the protection of seafarers.

Prop. 1988/89: 122
Bilaga 3

20. (1) For the protection of foreign seafarers, measures should be taken to facilitate—

(a) access to their consuls;

(b) effective co-operation between consuls and the local or national authorities.

(2) Whenever a seafarer is detained for any reason in the territory of a Member, the competent authority should, if he so requests, immediately inform the flag State and the State of nationality of the seafarer. The competent authority should promptly inform the seafarer of the right to make such a request. The State of nationality of the seafarer should promptly notify the seafarer's next of kin. If a seafarer is interned, the Member should allow consular officers of these States immediate access to the seafarer and regular visits thereafter so long as the seafarer is interned.

(3) The case of a detained seafarer should be dealt with promptly under due process of law, and the flag State and the State of nationality of the detained seafarer should be kept informed of developments as they occur.

21. (1) Every possible practical assistance should be given to seafarers stranded in foreign ports pending their repatriation.

(2) In the event of delay in the repatriation of seafarers, the competent authority should ensure that the consular or local representative of the flag State is informed immediately.

22. Members should take measures, whenever necessary, to ensure the safety of seafarers from aggression and other unlawful acts while ships are in their territorial waters and especially in approaches to ports.

III. WELFARE FACILITIES AND SERVICES AT SEA

23. (1) Welfare facilities and amenities should be provided on board ship for the benefit of the seafarers. Where practicable such facilities should include—

(a) television viewing and the reception of radio broadcasts;

(b) projection of films or video films, the stock of which should be adequate for the duration of the voyage and, where necessary, changed at reasonable intervals;

(c) sports equipment including exercise equipment, table games, deck games;

(d) where possible, facilities for swimming;

(e) a library containing vocational and other books, the stock of which should be adequate for the duration of the voyage and changed at reasonable intervals;

(f) facilities for recreational handicrafts.

(2) Where possible and appropriate, the provision of bars on board ship for seafarers should be considered, unless this is contrary to national, religious or social customs.

24. Vocational training schemes for seafarers should, where appropriate, include education and information on matters affecting their welfare, including general health hazards.

25. (1) Access to ship-to-shore telephone communications, where available, should be granted and charges for the use of the service should be reasonable in amount.

(2) Every effort should be made to ensure that the forwarding of seafarers' mail is as reliable and expeditious as possible. Efforts should also be made to avoid seafarers being required to pay additional postage when mail has to be readdressed owing to circumstances beyond their control.

26. (1) Measures should be taken to ensure, subject to any applicable national or international laws or regulations, that whenever possible and reasonable seafarers are expeditiously granted permission to have their spouses, relatives and friends as visitors on board their ship when in port.

(2) Consideration should be given to the possibility of allowing seafarers to be accompanied by their spouses on an occasional voyage where this is practicable and reasonable. Such spouses should carry adequate insurance cover against accident and illness; the shipowners should give every assistance to the seafarer to effect such insurance.

27. Every effort should be made by those responsible in port and on board ship to facilitate shore leave for seafarers as soon as possible after a ship's arrival in port.

IV. SAVINGS AND REMITTANCE OF WAGES

28. In order to help seafarers to save and to transmit their savings to their families—

- (a) there should be adopted a simple, rapid and safe system, operating with the assistance of consuls or other competent authorities, masters, shipowners' agents or reliable financial institutions, for enabling seafarers, and more especially those who are in a foreign country or serving in a ship registered in a country other than their own, to deposit or remit the whole or part of their wages;
- (b) a system for enabling seafarers, at the time of their signing on or during the voyage, to allot, if they so desire, a proportion of their wages for remittance at regular intervals to their families should be instituted or made of more general application;
- (c) allotments should be remitted in due time and directly to the person or persons nominated by the seafarer;
- (d) efforts should be made to provide independent confirmation that seafarers' allotments are actually remitted to the person or persons nominated.

Rekommendation 173

Rekommendation om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, som av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 24 september 1987 till sitt sjuttiofjärde möte, som erinrar om bestämmelserna i 1936 års rekommendation om sjömäns välfärd i hamnarna samt i 1970 års rekommendation om sjöfolks välfärd, som har beslutat att anta vissa förslag rörande sjömännens välfärd till sjöss och i hamn, vilken fråga är den andra punkten på mötets dagordning, och som har bestämt att dessa förslag skall ta formen av en rekommendation, vilken kompletterar 1987 års konvention om sjömäns välfärd, antar denna den åttonde dagen i oktober månad nittonhundraåttiosju följande rekommendation, som kan kallas 1987 års rekommendation om sjömäns välfärd:

1. Allmänt

1. I denna rekommendation avses med
 - a) "sjöman" varje person som är anställd i någon befattning ombord på ett sjögående fartyg, vare sig i offentlig eller privat ägo, med undantag för örlogsfartyg;
 - b) "välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder" anordningar och åtgärder på välfärds-, kultur-, rekreations- och informationsområdena.

2. I den uträkning den bedömer det vara praktiskt möjligt bör behörig myndighet, efter samråd med fiskerifartygsägarnas och yrkesfiskarnas representativa organisationer, tillämpa bestämmelserna i denna rekommendation på yrkesfiske till havs.

3. 1) Medlemmar bör vidta åtgärder för att säkerställa att fullgoda välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder tillhandahålls åt sjömän såväl i hamn som ombord på fartyg samt att fullgott skydd är tillgängligt för dem när de utövar sitt yrke.

2) Vid genomförandet av dessa åtgärder bör medlemmar ta hänsyn till sjömännens särskilda behov, i synnerhet vid vistelse i främmande länder och inträde i krigszoner, med avseende på säkerhet, hälsa och fritidsaktiviteter.

4. Arrangemang för tillsyn av välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder bör innefatta medverkan av sjömännens och redarnas representativa organisationer.

5. Välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder som tillhandahålls i enlighet med denna rekommendation bör vara tillgängliga för alla sjömän, oberoende av nationalitet, ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning eller social bakgrund och oberoende av i vilken stat det fartyg där de är anställda är registrerat.

6. Medlemmar bör samarbeta med varandra för att främja sjömännens välfärd till sjöss och i hamn. Sådant samarbete bör omfatta följande:

a) överläggningar mellan behöriga myndigheter syftande till att tillhandahålla och förbättra välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder för sjömän, såväl i hamn som ombord på fartyg;

b) överenskommelser om samordning av resurser och gemensamt tillhandahållande av välfärdsanordningar i större hamnar för att undvika onödigt dubbelarbete;

c) anordnande av internationella idrottstävlingar och uppmuntran till sjömännerna att delta i idrottsaktiviteter;

d) anordnande av internationella seminarier i ämnet sjömännens välfärd till sjöss och i hamn.

II. Valfärdsanordningar och valfärdsåtgärder i hamnar

7. 1) Medlemmar bör tillhandahålla eller säkerställa tillhandahållandet av sådana valfärdsanordningar och valfärdsåtgärder som är erforderliga i lämpliga hamnar inom det egna landet.

2) Medlemmar bör samråda med redarnas och sjömännens representantiva organisationer när de skall bestämma vilka hamnar som skall vara lämpliga hamnar.

3) Valfärdsanordningar och valfärdsåtgärder bör ofta ses över för att säkerställa att de är ändamålsenliga med hänsyn till de förändringar i sjömännens behov som följer av teknisk, operativ eller annan utveckling inom sjöfartsnäringen.

8. 1) Valfärdsanordningar och valfärdsåtgärder bör tillhandahållas, i överensstämmelse med nationella förhållanden och nationell praxis, av en eller flera av följande:

a) de offentliga myndigheterna;

b) redarnas och sjömännens organisationer enligt kollektivavtal eller andra överenskomna arrangemang;

c) frivilliga organisationer.

2) Åtgärder bör vidtas för att säkerställa där det är nödvändigt att tekniskt kvalificerade personer anlitas på heltid för arbetet med valfärdsanordningar och valfärdsåtgärder för sjömän, utöver frivillig arbetskraft.

9. 1) Valfärdsstyrelser bör tillsättas i lämplig omfattning på hamn-, regional och nationell nivå. Dessas uppgifter bör omfatta

a) att fortlöpande pröva ändamålsenligheten i existerande valfärdsanordningar och ha uppsikt över behovet av att tillhandahålla ytterligare anordningar eller dra in underutnyttjade anordningar;

b) att bistå och ge råd till dem som ansvarar för tillhandahållandet av valfärdsanordningar och säkerställa samordning mellan dessa.

2) Valfärdsstyrelser bör bland sina ledamöter inbegripa representanter för redarnas och sjömännens representativa organisationer, behöriga myndigheter samt, där så befinner lämpligt, frivilliga organisationer och sociala organ.

3) Om så är lämpligt bör sjöfartsnationers konsuler och utländska valfärdsorganisationers lokala representanter knytas till lokala, regionala och nationella valfärdsstyrelsers arbete i enlighet med nationella lagar och föreskrifter.

10. 1) Medlemmar bör säkerställa att tillräckligt och regelbundet finansiellt stöd lämnas valfärdsanordningar och valfärdsåtgärder för sjömän.

2) Detta finansiella stöd bör, i enlighet med nationella förhållanden och nationell praxis, tillhandahållas genom ett eller flera av följande:

a) anslag ur allmänna medel;

b) pålagor eller andra särskilda avgifter från sjöfartskällor;

c) frivilliga bidrag från redare, sjömän eller deras organisationer;

d) frivilliga bidrag från andra källor.

3) Där för valfärdsåtgärder tas ut skatt, pålagor och särskilda avgifter, bör dessa medel användas enbart för de ändamål för vilka de har debiterats.

11. För sjömän lämpliga hotell eller sjömanshem bör finnas där det finns behov av dem. Sådana hotell eller hem bör stå under vederbörlig tillsyn, priserna bör hållas på rimlig nivå, och åtgärder bör, där så är nödvändigt och möjligt, vidtas så att sjömansfamiljer kan inkvarteras.

12. 1) Nödvändiga välfärds- och rekreationsanordningar bör inrättas eller utbyggas i hamnar. Dessa bör omfatta

- a) mötes- och rekreationslokaler efter behov;
- b) anläggningar för idrottsliga inom- och utomhusaktiviteter, inklusive tävlingar;
- c) utbildningslokaler;
- d) där så befinner lämpligt, anordningar för religionsutövning och personlig rådgivning.

2) Sådana anordningar kan tillhandahållas genom att anordningar avsedda för mera allmänt bruk görs tillgängliga för sjömän i enlighet med dessas behov.

13. Där många sjömän av olika nationaliteter behöver anordningar såsom hotell, klubbar och idrottsanläggningar i en särskild hamn bör behöriga myndigheter eller organ i sjömannens hemländer samt i flaggstaterna, samt även berörda internationella sammanslutningar, samråda och samarbeta med behöriga myndigheter och organ i det land som hamnen är belägen i och med varandra, i syfte att samordna resurser och undvika onödigt dubbelarbete.

14. 1) Information bör spridas bland sjömän om anordningar som är öppna för allmänheten i anlöpshamnar – i synnerhet transporter, välfärd, nöjen och utbildningsanordningar samt gudstjänstlokaler – samt också om anordningar som tillhandahålls särskilt åt sjömän.

2) Medlen för att sprida sådan information kan omfatta

a) utdelning i land och, under förutsättning av befälhavarens samtycke, ombord på fartyget av broschyrer på de lämpligaste språken, innehållande information om anordningar som står till sjömannens förfogande i anlöps hamnen eller nästa hamn dit fartyget är destinerat; sådana broschyrer bör innehålla en karta över centrala stadsdelar och hamnområdet;

b) inrättande i större hamnar av informationskontor, lätt tillgängliga för sjömän och bemannade av personer som har förmåga att omedelbart tillhandahålla information och råd som är av nytta för sjömän.

15. Tillräckliga transportmedel till skäliga priser bör finnas tillgängliga vid varje rimlig tidpunkt för att göra det möjligt för sjömän att nå stadens centrala delar från lämpliga platser i hamnen.

16. Alla lämpliga åtgärder bör vidtas för att underrätta sjömän som kommer till en hamn om

a) särskilda faror eller sjukdomar som de kan utsättas för och sätten att undvika dem;

b) nödvändigheten för personer som lider av sjukdomar att snabbt komma under behandling samt de närmaste tillgängliga resurserna för sådan behandling;

c) de faror som uppstår genom bruk av narkotika och alkohol.

17. Åtgärder bör vidtas för att säkerställa att sjömän i hamn har tillgång till

a) poliklinikbehandling för sjukdom och skada;

b) sjukhusvård när så är nödvändigt;

c) anordningar för tandvård, särskilt i akuta lägen.

18. Alla lämpliga åtgärder bör vidtas av behöriga myndigheter för att underrätta redare samt sjömän som kommer till en hamn om särskilda lagar och bruk, vars överträdande kan äventyra deras frihet.

19. I hamnområden och på tillfartsvägar bör av behöriga myndigheter anordnas tillräcklig belysning och skyltning samt regelbunden patrullering för att främja sjömannens säkerhet.

20. 1) För att främja utländska sjömäns säkerhet bör åtgärder vidtas för att underlätta

a) möjlighet till kontakt med deras konsulära företrädare;

b) effektivt samarbete mellan konsulära företrädare och lokala eller nationella myndigheter.

2) Närhelst en sjöman har berövats friheten, av vilket skäl det vara må, inom en medlems territorium bör behörig myndighet, om sjömannen begär det, omgående underrätta flaggstaten och den stat som sjömannen är medborgare i. Den behöriga myndigheten bör omedelbart underrätta sjömannen om hans rätt att ställa ett sådant krav. Den stat som sjömannen är medborgare i bör omedelbart underrätta sjömannens närmaste anförvant. Om en sjöman tas i fängsligt förvar, bör medlemmen medge dessa staters konsulära företrädare omedelbart tillträde till sjömannen samt därefter regelbundna besök så länge som sjömannen hålls fängslad.

3) En kvarhållen sjömans fall bör behandlas utan dröjsmål enligt vedertaget rättsligt förfarande, och flaggstaten samt den stat som sjömannen är medborgare i bör hållas underrättade om utvecklingen så snart förändringar inträffar.

21. 1) I avvaktan på hemresa bör all praktisk hjälp ges till sjömän som är strandsatta i utländska hamnar.

2) I händelse av dröjsmål med sjömäns hemresa bör behörig myndighet försäkra sig om att konsulära eller lokala företrädare för flaggstaten omgående informeras.

22. Medlemmar bör närhelst så krävs vidta åtgärder för att ge sjömän skydd mot angrepp och andra olagliga handlingar medan fartyg befinner sig inom deras territorialvatten och särskilt i hamninlopp.

III. Välfärdsanordningar och välfärdsåtgärder till sjöss

23. 1) Välfärds- och trivselanordningar bör tillhandahållas ombord på fartyg till gagn för sjömän. Där så är praktiskt möjligt bör sådana anordningar omfatta

a) möjlighet att se på TV och lyssna på radio;

b) visning av filmer eller videofilmer, vilka till antalet bör vara anpassade till resans längd samt, där så är nödvändigt, kunna bytas ut med rimliga mellanrum;

c) idrottsutrustning, inklusive motionsredskap, bordspel, däckspel;

d) där så är möjligt, anordningar för simning;

e) ett bibliotek innehållande facklitteratur och andra böcker, vilka till antalet bör vara anpassade till resans längd och kunna bytas ut med rimliga mellanrum;

f) anordningar för hobbyhantverk.

2) Där så är möjligt och lämpligt, bör inrättande av barer ombord överbägas, såvida inte detta strider mot nationella, religiösa eller sociala sedvänjor.

24. Sjömännens yrkesutbildning bör, där så är lämpligt, omfatta undervisning och information rörande förhållanden som berör deras välfärd, inklusive allmänna hälsorisker.

25. 1) Tillgång till telefonförbindelser mellan fartyg och land bör medges och avgifterna för användning av dessa bör vara av skälig storlek.

2) Varje ansträngning bör göras för att säkerställa att tillställning av post till sjömän är så tillförlitlig och snabb som möjligt. Ansträngningar bör också göras för att undvika att sjömän avkrävs tilläggsporto när post måste efter-sändas beroende på omständigheter utanför deras kontroll.

26. 1) Åtgärder bör vidtas för att säkerställa, om annat ej följer av tillämpliga nationella eller internationella lagar och föreskrifter, att sjömän, närhelst det är möjligt och skäligt, skyndsamt beviljas tillstånd att ha make, släktingar och vänner på besök ombord när fartyget befinner sig i hamn.

2) Möjligheten att tillåta sjömännens makar att medfölja under någon enstaka sjöresa bör övervägas, där detta är praktiskt möjligt och skäligt. Maken bör i sådana fall vara tillräckligt försäkrad mot olycksfall och sjukdom. Redarna bör ge sjömannen all hjälp med att teckna sådan försäkring.

Prop. 1988/89:122
Bilaga 4

27. Varje ansträngning bör göras av de ansvariga i hamnen och ombörd för att underlätta landgång för sjömännen snarast möjligt efter fartygets ankomst till hamnen.

IV. Besparingar och överföring av lön

28. För att hjälpa sjömän att spara och att överföra sina besparingar till sina familjer

a) bör ett enkelt, snabbt och säkert system införas, administrerat med hjälp av konsulter eller andra behöriga myndigheter, befälhavare, skeppsmäklare eller pålitliga finansinstitut, för att göra det möjligt för sjömän, i synnerhet dem som är utomlands eller tjänstgör på ett fartyg som är registrerat i ett annat land än deras eget, att deponera eller överföra hela sin lön eller del därav;

b) bör ett system inrättas eller ges mera allmän tillämpning för att göra det möjligt för sjömän att, vid den tidpunkt då de mönstrar på eller under resan, bestämma, om de så önskar, att en del av deras löner skall regelbundet överföras till deras familjer;

c) bör överföringar enligt b) verkställas i rätt tid och direkt till den person eller de personer som sjömannen har angivit;

d) bör ansträngningar göras för att tillhandahålla oberoende bekräftelse på att sjömännens överföringar enligt b) faktiskt har verkställts till den person eller de personer som har angivits.

CONVENTION CONCERNING HEALTH PROTECTION AND MEDICAL CARE FOR SEAFARERS

The General Conference of the International Labour Organisation, Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Seventy-fourth Session on 24 September 1987, and

Noting the provisions of the Medical Examination (Seafarers) Convention, 1946, the Accommodation of Crews Convention (Revised), 1949, the Accommodation of Crews (Supplementary Provisions) Convention, 1970, the Ships' Medicine Chests Recommendation, 1958, the Medical Advice at Sea Recommendation, 1958, and the Prevention of Accidents (Seafarers) Convention and Recommendation, 1970, and

Noting the terms of the International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as regards training in medical aid in the case of accidents or illnesses that are likely to occur on board ship, and

Noting that for the success of action in the field of health protection and medical care for seafarers, it is important that close co-operation be maintained in their respective fields between the International Labour Organisation, the International Maritime Organization and the World Health Organization, and

Noting that the following standards have accordingly been framed with the co-operation of the International Maritime Organization and the World Health Organization, and that it is proposed to seek their continuing co-operation in the application of these standards, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to health protection and medical care for seafarers, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this eighth day of October of the year one thousand nine hundred and eighty-seven the following Convention which may be cited as the Health Protection and Medical Care (Seafarers) Convention, 1987:

Article 1

1. This Convention applies to every seagoing ship whether publicly or privately owned, which is registered in the territory of any Member for which the Convention is in force and which is ordinarily engaged in commercial maritime navigation.

2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organisations of fishing-vessel owners and fishermen, the competent authority shall apply the provisions of this Convention to commercial maritime fishing.

3. In the event of doubt as to whether or not any ships are to be regarded as engaged in commercial maritime navigation or commercial maritime fishing for the purpose of this Convention, the question shall be determined by the competent authority after consultation with the organisations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

4. For the purpose of this Convention the term "seafarer" means any person who is employed in any capacity on board a seagoing ship to which this Convention applies.

Article 2

Effect shall be given to this Convention by national laws or regulations, collective agreements, works rules, arbitration awards or court decisions or other means appropriate to national conditions.

Article 3

Each Member shall by national laws or regulations make shipowners responsible for keeping ships in proper sanitary and hygienic conditions.

Article 4

Each Member shall ensure that measures providing for health protection and medical care for seafarers on board ship are adopted which—

- (a) ensure the application to seafarers of any general provisions on occupational health protection and medical care relevant to the seafaring profession, as well as of special provisions peculiar to work on board;
- (b) aim at providing seafarers with health protection and medical care as comparable as possible to that which is generally available to workers ashore;
- (c) guarantee seafarers the right to visit a doctor without delay in ports of call where practicable;
- (d) ensure that, in accordance with national law and practice, medical care and health protection while a seafarer is serving on articles are provided free of charge to seafarers;
- (e) are not limited to treatment of sick or injured seafarers but include measures of a preventive character, and devote particular attention to the development of health promotion and health education programmes in order that seafarers themselves may play an active part in reducing the incidence of ill-health among their number.

Article 5

1. Every ship to which this Convention applies shall be required to carry a medicine chest.

2. The contents of the medicine chest and the medical equipment carried on board shall be prescribed by the competent authority taking into account such factors as the type of ship, the number of persons on board and the nature, destination and duration of voyages.

3. In adopting or reviewing the national provisions concerning the contents of the medicine chest and the medical equipment carried on board, the competent authority shall take into account international recommendations in this field, such as the most recent edition of the *International Medical Guide for Ships* and the *List of Essential Drugs* published by the World Health Organization, as well as advances in medical knowledge and approved methods of treatment.

4. The medicine chest and its contents as well as the medical equipment carried on board shall be properly maintained and inspected at regular intervals, not exceeding 12 months, by responsible persons designated by the competent authority, who shall ensure that the expiry dates and conditions of storage of all medicines are checked.

5. The competent authority shall ensure that the contents of the medicine chest are listed and labelled with generic names in addition to any brand names used, expiry dates and conditions of storage, and that they conform to the medical guide used nationally.

6. The competent authority shall ensure that where a cargo which is classified dangerous has not been included in the most recent edition of the *Medical First*

Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods published by the International Maritime Organization. the necessary information on the nature of the substances, the risks involved, the necessary personal protective devices, the relevant medical procedures and specific antidotes is made available to the master, seafarers and other interested persons. Such specific antidotes and personal protective devices shall be on board whenever dangerous goods are carried.

7. In cases of urgent necessity and when a medicine prescribed by qualified medical personnel for a seafarer is not available in the medicine chest, the shipowner shall take all necessary steps to obtain it as soon as possible.

Article 6

1. Every ship to which this Convention applies shall be required to carry a ship's medical guide adopted by the competent authority.

2. The medical guide shall explain how the contents of the medicine chest are to be used and shall be designed to enable persons other than a doctor to care for the sick or injured on board both with and without medical advice by radio or satellite communication.

3. In adopting or reviewing the ship's medical guide used nationally, the competent authority shall take into account international recommendations in this field, including the most recent edition of the *International Medical Guide for Ships* and the *Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods*.

Article 7

1. The competent authority shall ensure by a prearranged system that medical advice by radio or satellite communication to ships at sea, including specialist advice, is available at any hour of the day or night.

2. Such medical advice, including the onward transmission of medical messages by radio or satellite communication between a ship and those ashore giving the advice, shall be available free of charge to all ships irrespective of the territory in which they are registered.

3. With a view to ensuring that optimum use is made of facilities available for medical advice by radio or satellite communication—

(a) all ships to which this Convention applies which are equipped with radio installations shall carry a complete list of radio stations through which medical advice can be obtained;

(b) all ships to which this Convention applies which are equipped with a system of satellite communication shall carry a complete list of coast earth stations through which medical advice can be obtained;

(c) the lists shall be kept up to date and in the custody of the person on board responsible for communication duties.

4. Seafarers on board requesting medical advice by radio or satellite communication shall be instructed in the use of the ship's medical guide and the medical section of the most recent edition of the *International Code of Signals* published by the International Maritime Organization so as to enable them to understand the type of information needed by the advising doctor as well as the advice received.

5. The competent authority shall ensure that doctors providing medical advice in accordance with this Article receive appropriate training and are aware of shipboard conditions.

Article 8

1. All ships to which this Convention applies carrying 100 or more seafarers and ordinarily engaged on international voyages of more than three days' duration

shall carry a medical doctor as a member of the crew responsible for providing medical care.

Prop. 1988/89:122
Bilaga 5

2. National laws or regulations shall determine which other ships shall be required to carry a medical doctor as a member of the crew, taking into account, inter alia, such factors as the duration, nature and conditions of the voyage and the number of seafarers on board.

Article 9

1. All ships to which this Convention applies and which do not carry a doctor shall carry as members of the crew one or more specified persons in charge of medical care and the administering of medicines as part of their regular duties.

2. Persons in charge of medical care on board who are not doctors shall have satisfactorily completed a course approved by the competent authority of theoretical and applied training in medical skills. This course shall comprise—

(a) for ships of less than 1,600 gross tonnage which ordinarily are capable of reaching qualified medical care and medical facilities within eight hours, elementary training which will enable such persons to take immediate, effective action in case of accidents or illnesses likely to occur on board ship and to make use of medical advice by radio or satellite communication;

(b) for all other ships, more advanced medical training, including practical training in the emergency/casualty department of a hospital where practicable and training in life-saving techniques such as intravenous therapy, which will enable the persons concerned to participate effectively in co-ordinated schemes for medical assistance to ships at sea, and to provide the sick or injured with a satisfactory standard of medical care during the period they are likely to remain on board. Wherever possible, this training shall be provided under the supervision of a physician with a thorough knowledge and understanding of the medical problems and circumstances relating to the seafaring profession, including expert knowledge of radio or satellite communication medical services.

3. The courses referred to in this Article shall be based on the contents of the most recent edition of the *International Medical Guide for Ships*, the *Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods*, the *Document for Guidance - An International Maritime Training Guide* published by the International Maritime Organization, and the medical section of the *International Code of Signals* as well as similar national guides.

4. Persons referred to in paragraph 2 of this Article and such other seafarers as may be required by the competent authority shall undergo refresher courses to enable them to maintain and increase their knowledge and skills and to keep abreast of new developments, at approximately five-year intervals.

5. All seafarers, during their maritime vocational training, shall receive instruction on the immediate action that should be taken on encountering an accident or other medical emergency on board.

6. In addition to the person or persons in charge of medical care on board, a specified crew member or crew members shall receive elementary training in medical care to enable him or them to take immediate effective action in case of accidents or illnesses likely to occur on board ship.

Article 10

All ships to which this Convention applies shall provide all possible medical assistance, where practicable, to other vessels which may request it.

Article 11

1. In any ship of 500 or more gross tonnage, carrying 15 or more seafarers and engaged in a voyage of more than three days' duration, separate hospital accommodation shall be provided. The competent authority may relax this requirement in respect of ships engaged in coastal trade.

2. In any ship of between 200 and 500 gross tonnage and in tugs this Article shall be applied where reasonable and practicable.

3. This Article does not apply to ships primarily propelled by sail.

4. The hospital accommodation shall be suitably situated, so that it is easy of access and so that the occupants may be comfortably housed and may receive proper attention in all weathers.

5. The hospital accommodation shall be so designed as to facilitate consultation and the giving of medical first aid.

6. The arrangement of the entrance, berths, lighting, ventilation, heating and water supply shall be designed to ensure the comfort and facilitate the treatment of the occupants.

7. The number of hospital berths required shall be prescribed by the competent authority.

8. Water closet accommodation shall be provided for the exclusive use of the occupants of the hospital accommodation, either as part of the accommodation or in close proximity thereto.

9. Hospital accommodation shall not be used for other than medical purposes.

Article 12

1. A standard medical report form for seafarers shall be adopted by the competent authority as a model for use by ships' doctors, masters or persons in charge of medical care on board and hospitals or doctors ashore.

2. The form shall be specially designed to facilitate the exchange of medical and related information concerning individual seafarers between ship and shore in cases of illness or injury.

3. The information contained in the medical report form shall be kept confidential and shall be used for no other purpose than to facilitate the treatment of seafarers.

Article 13

1. Members for which this Convention is in force shall co-operate with one another in promoting protection of the health of seafarers and medical care for them on board ship.

2. Such co-operation might cover the following matters:

(a) developing and co-ordinating search and rescue efforts and arranging prompt medical help and evacuation at sea for the seriously ill or injured on board a ship through such means as periodic ship position reporting systems, rescue co-ordination centres and emergency helicopter services, in conformity with the provisions of the International Convention of Maritime Search and Rescue, 1979, and the *Merchant Ship Search and Rescue Manual* and *IMO Search and Rescue Manual* developed by the International Maritime Organization;

(b) making optimum use of fishing vessels carrying a doctor and stationing ships at sea which can provide hospital and rescue facilities;

- (c) compiling and maintaining an international list of doctors and medical care facilities available world-wide to provide emergency medical care to seafarers ;
- (d) landing seafarers in port for emergency treatment ;
- (e) repatriating seafarers hospitalised abroad as soon as practicable, in accordance with the medical advice of the doctors responsible for the case, which takes into account the seafarer's wishes and needs ;
- (f) arranging personal assistance for seafarers during repatriation, in accordance with the medical advice of the doctors responsible for the case, which takes into account the seafarer's wishes and needs ;
- (g) endeavouring to set up health centres for seafarers to—
 - (i) conduct research on the health status, medical treatment and preventive health care of seafarers ;
 - (ii) train medical and health service staff in maritime medicine ;
- (h) collecting and evaluating statistics concerning occupational accidents, diseases and fatalities to seafarers and integrating and harmonising them with any existing national system of statistics on occupational accidents, diseases and fatalities covering other categories of workers ;
- (i) organising international exchanges of technical information, training material and personnel, as well as international training courses, seminars and working groups ;
- (j) providing all seafarers with special curative and preventive health and medical services in port, or making available to them general health, medical and rehabilitation services ;
- (k) arranging for the repatriation of the bodies or ashes, in accordance with the wishes of the next of kin, of deceased seafarers as soon as practicable.

3. International co-operation in the field of health protection and medical care for seafarers shall be based on bilateral or multilateral agreements or consultations among Members.

Article 14

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 15

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 16

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the

preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 17

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 18

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 19

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 20

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 16 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 21

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Konvention 164

Konvention om hälsoskydd och sjukvård för sjömän

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, som av styrelsen för Internationella arbetsbyrån har sammankallats till Genève och där samlats den 24 september 1987 till sitt sjuttiofjärde möte,

som beaktar bestämmelserna i 1946 års konvention om läkarundersökning av sjömän, 1949 års konvention om besättningsbostäder (reviderad), 1970 års konvention om besättningsbostäder (tilläggsbestämmelser), 1958 års rekommendation om skeppsapotek, 1958 års rekommendation om medicinsk rådgivning till sjöss samt 1970 års konvention om förebyggande av olycksfall (sjöfolk) och rekommendation om förebyggande av yrkesskador (sjöfolk),

som beaktar bestämmelserna i 1978 års internationella konvention om normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning, såvitt avser sjukvårdsutbildning i händelse av olyckor eller sjukdomar som kan inträffa ombord på fartyg,

som beaktar att det för framgång med åtgärder i fråga om hälsoskydd och sjukvård för sjömän är viktigt att nära samarbete upprätthålls mellan Internationella arbetsorganisationen, Internationella sjöfartsorganisationen samt Världshälsoorganisationen inom dessa organisationers respektive verksamhetsområden,

som beaktar att följande normer i enlighet därmed har utarbetats i samarbete med Internationella sjöfartsorganisationen och Världshälsoorganisationen och att avsikten är att söka fortsatt samarbete med dessa organisationer vid tillämpningen av dessa normer,

som har beslutat att anta vissa förslag angående hälsoskydd och sjukvård för sjömän, vilken fråga är den fjärde punkten på mötets dagordning, och

som har bestämt att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention,

antar denna den åttonde dagen i oktober månad nittonhundraåttiosju följande konvention, som kan kallas 1987 års konvention om hälsoskydd och sjukvård för sjömän:

Artikel 1

1. Denna konvention är tillämplig på varje sjögående fartyg, vare sig i offentlig eller privat ägo, som är registrerat inom ett territorium som tillhör en medlem för vilken konventionen är i kraft och som normalt är sysselsatt i handelssjöfart.

2. I den utsträckning den bedömer det vara praktiskt möjligt skall behörig myndighet, efter samråd med fiskefartygsägarnas och yrkesfiskarnas representativa organisationer, tillämpa bestämmelserna i denna konvention på yrkesfiske till havs.

3. Om det vid tillämpning av denna konvention råder tvekan om huruvida fartyg skall anses vara sysselsatta i handelssjöfart eller yrkesfiske till havs, skall frågan avgöras av behörig myndighet efter samråd med vederbörande redare-, sjöfolks- och yrkesfiskarorganisationer.

4. I denna konvention avses med "sjöman" varje person som är anställd i någon befattning ombord på ett sjögående fartyg, på vilket denna konvention är tillämplig.

Artikel 2

Denna konvention skall ges verkan genom nationella lagar eller föreskrifter, kollektivavtal, arbetsregler, skiljedomar eller domstolsavgöranden eller på annat sätt som är lämpligt med hänsyn till nationella förhållanden.

Varje medlem skall genom nationella lagar eller föreskrifter göra redarna ansvariga för att fartygens sanitära och hygieniska förhållanden är tillfredsställande.

Artikel 4

Varje medlem skall säkerställa att sådana åtgärder vidtas angående hälso- skydd och sjukvård för sjömän ombord på fartyg som

a) säkerställer tillämpningen på sjömän av allmänna bestämmelser om hälso- skydd i arbetet och om sjukvård som kan vara av betydelse för sjömans- yrket samt av särskilda bestämmelser som är specifika för skeppstjänsten;

b) syftar till att tillhandhålla sjömän hälso- skydd och sjukvård som är så jämförbara som möjligt med det skydd och den vård som vanligen finns att tillgå för arbetstagare i land;

c) tillförsäkrar sjömän rätt att, där så är möjligt, utan dröjsmål besöka läkare i hamnar som fartyget anlöper;

d) säkerställer att, i enlighet med nationell lag och praxis, sjukvård och hälso- skydd för sjömän, medan de tjänstgör ombord och är upptagna i sjö- mansrullan, tillhandahålls dem kostnadsfritt;

e) inte är begränsade till behandling av sjuka eller skadade sjömän utan också omfattar åtgärder av förebyggande karaktär samt ägnar särskild upp- märksamhet åt utveckling av program för främjande av hälsa och utbildning i hälsofrågor, så att sjömännen själva skall kunna spela en aktiv roll för att inom sin kår minska förekomsten av ohälsa.

Artikel 5

1. Varje fartyg, på vilket denna konvention är tillämplig, skall medföra ett skeppsapotek.

2. Skeppsapotekets innehåll och den medicinska utrustning som skall med- föras ombord skall föreskrivas av den behöriga myndigheten, med beaktande av sådana faktorer som fartygets typ, antalet personer ombord samt resornas art, mål och varaktighet.

3. Vid antagande eller översyn av de nationella bestämmelserna om skeppsapotekets innehåll och den medicinska utrustning som medförs om- bord skall den behöriga myndigheten beakta internationella rekommendatio- ner på detta område, såsom den senaste upplagan av "International Medical Guide for Ships" och "List of Essential Drugs", vilka publiceras av Världs- hälsoorganisationen, liksom även framsteg inom den medicinska vetenska- pen och beprövade behandlingsmetoder.

4. Skeppsapoteket och dess innehåll liksom den medicinska utrustning som medförs ombord skall underhållas på vederbörligt sätt och inspekteras med jämna mellanrum, ej överstigande tolv månader, av ansvariga personer som utsetts av den behöriga myndigheten och som skall se till att alla läkemedel kontrolleras med avseende på sista förbrukningsdag och lagringsföreskrifter- na.

5. Den behöriga myndigheten skall säkerställa att innehållet i skeppsapote- ket förtecknas och är försedd med etiketter som upptar generiska namn utöver förekommande fabrikatnamn samt sista förbrukningsdag och lagringsföre- skrifter. Myndigheten skall även se till att innehållet i skeppsapoteket över- ensstämmer med den sjukvårdshandledning som används nationellt.

6. Den behöriga myndigheten skall säkerställa att, då en last som klassifice- ras som farlig ej är upptagen i den senaste upplagan av "Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods", som utges av Internationella sjöfartsorganisationen, nödvändig information om substans- ernas natur, aktuella risker, nödvändig personlig skyddsutrustning, tillämp- liga behandlingsmetoder och särskilda motgifter görs tillgängliga för befäl- havaren, sjömännen och andra intresserade personer. Sådana särskilda mot- gifter och sådan personlig skyddsutrustning skall finnas ombord närhelst farligt gods transporteras.

7. I fall av trängande behov och när ett läkemedel, som ordineras en sjöman av kvalificerad medicinsk personal, inte finns tillgängligt i skeppsapoteket, skall redaren vidta alla nödvändiga åtgärder för att anskaffa detta läkemedel så snart som möjligt.

Artikel 6

1. Varje fartyg, på vilket denna konvention är tillämplig, skall medföra en sjukvårdshandledning för fartyg antagen av den behöriga myndigheten.

2. Av sjukvårdshandledningen skall framgå hur innehållet i skeppsapoteket skall användas. Den skall vara utformad så att den möjliggör för personer, som ej är läkare, att ta vård om sjuka eller skadade ombord både med och utan medicinsk rådgivning via radio eller satellitkommunikation.

3. Vid antagande eller översyn av den sjukvårdshandledning för fartyg som används nationellt skall den behöriga myndigheten beakta internationella rekommendationer på detta område, bl. a. den senaste upplagan av "International Medical Guide for Ships" och "Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods".

Artikel 7

1. Den behöriga myndigheten skall genom ett i förväg anordnat system säkerställa att medicinsk rådgivning via radio eller satellitkommunikation till fartyg till sjöss, inklusive specialistrådgivning, är tillgänglig varje timma på dygnet.

2. Sådan medicinsk rådgivning, inklusive vidaresändning av medicinska meddelanden via radio eller satellitkommunikation mellan ett fartyg och de personer i land som ger råden, skall vara tillgänglig avgiftsfritt för alla fartyg, oavsett i vilket territorium de är registrerade.

3. För att de resurser som är tillgängliga för medicinsk rådgivning via radio eller satellitkommunikation skall utnyttjas på bästa möjliga sätt skall

a) alla fartyg, på vilka denna konvention är tillämplig och som är utrustade med radioanläggning, medföra en fullständig förteckning över radiostationer genom vilka medicinsk rådgivning kan erhållas;

b) alla fartyg, på vilka denna konvention är tillämplig och som är utrustade med ett system för satellitkommunikation, medföra en fullständig förteckning över kustjordstationer genom vilka medicinsk rådgivning kan erhållas;

c) förteckningarna hållas aktuella och förvaras av den person som har ansvaret för radio- eller satellitkommunikationerna ombord.

4. Sjömän ombord, som begär medicinsk rådgivning via radio eller satellitkommunikation, skall instrueras i användandet av sjukvårdshandledningen för fartyg och det medicinska avsnittet i den senaste upplagan av "International Code of Signals" som utges av Internationella sjöfartsorganisationen, så att det skall bli möjligt för dem att förstå vad slags information den rådgivande läkaren behöver, liksom även de mottagna råden.

5. Den behöriga myndigheten skall se till att läkare, som tillhandahåller medicinsk rådgivning i enlighet med denna artikel, erhåller lämplig utbildning och är medvetna om förhållandena på fartyg.

Artikel 8

1. Alla fartyg, på vilka denna konvention är tillämplig och som medför minst 100 sjömän och vanligen är sysselsatta i internationella resor av mer än tre dygns varaktighet, skall som besättningsmedlem medföra en läkare, ansvarig för att tillhandahålla sjukvård.

2. Nationella lagar eller föreskrifter skall reglera vilka andra fartyg som skall medföra en läkare som besättningsmedlem, med beaktande av bland annat sådana faktorer som resans varaktighet, art och villkor samt antalet sjömän ombord.

Artikel 9

1. Alla fartyg, på vilka denna konvention är tillämplig och som inte medför en läkare, skall som besättningsmedlemmar medföra en eller flera särskilt utsedda personer som har till uppgift att, inom ramen för sina reguljära tjänsteäligganden, sköta sjukvård och dela ut läkemedel.

2. Personer med uppgift att sköta sjukvård ombord, vilka inte är läkare, skall med tillfredsställande resultat ha genomgått en av den behöriga myndigheten godkänd kurs innefattande teoretisk och tillämpad utbildning i medicinska färdigheter. Denna kurs skall omfatta

a) med avseende på fartyg med bruttodräktighet understigande 1 600, vilka vanligen kan nå kvalificerad sjukvård och medicinska resurser inom åtta timmar, grundläggande utbildning som skall göra det möjligt att omedelbart vidta effektiva åtgärder i händelse av olyckor eller sjukdomar som kan inträffa ombord på fartyg och att använda sig av medicinsk rådgivning via radio eller satellitkommunikation;

b) med avseende på alla andra fartyg, mer avancerad medicinsk utbildning, innefattande praktisk utbildning vid akutavdelningen på ett sjukhus, där så är möjligt, och utbildning i livräddningstekniker, såsom intravenös behandling, vilken utbildning skall göra det möjligt för berörda personer att effektivt delta i samordnad verksamhet för medicinsk assistans åt fartyg till sjöss och att ge sjuka eller skadade sjukvård med en tillfredsställande standard under den tid som de förväntas bli kvar ombord. Närhelst det är möjligt skall denna utbildning ges under överinseende av en läkare som har ingående kunskap om och förståelse för de medicinska problem och förhållanden som hänför sig till sjömansyrket, inklusive expertkunskap om medicinska åtgärder via radio eller satellitkommunikation.

3. De kurser som avses i denna artikel skall grundas på innehållet i den senaste utgåvan av "International Medical Guide for Ships", av "Medical First Aid Guide for Use in Accidents involving Dangerous Goods", av "Document for Guidance – An International Maritime Training Guide", som har utgivits av Internationella sjöfartsorganisationen, av det medicinska avsnittet i "International Code of Signals" samt av liknande nationella handledningar.

4. Personer som avses i punkt 2 i denna artikel och sådana sjömän i övrigt som den behöriga myndigheten bestämmer skall genomgå fortbildningskurser, med omkring fem års mellanrum, för att göra det möjligt för dem att vidmakthålla och utöka sina kunskaper och färdigheter och att hålla sig à jour med utvecklingen.

5. Alla sjömän skall under sin utbildning i sjömansyrket erhålla instruktion om de omedelbara åtgärder som skall vidtas i händelse av en olycka eller annan nödsituation av medicinsk natur ombord.

6. Utöver den eller de personer som har till uppgift att sköta sjukvård ombord, skall en eller flera särskilt utsedda besättningsmedlemmar erhålla grundläggande utbildning i sjukvård för att de skall bli i stånd att omedelbart vidta effektiva åtgärder i händelse av olyckor eller sjukdomar som kan inträffa ombord på fartyg.

Artikel 10

Alla fartyg, på vilka denna konvention är tillämplig, skall, när det är praktiskt möjligt, ge all möjlig medicinsk assistans åt andra fartyg som begär det.

Artikel 11

1. På varje fartyg med en bruttodräktighet om minst 500, som medför minst 15 sjömän och sysselsätts i en resa av mer än tre dygns varaktighet, skall ett särskilt sjukförläggningsutrymme tillhandahållas. Den behöriga myndigheten får göra undantag från detta krav i fråga om fartyg sysselsatta i kusttrafik.

2. På varje fartyg med en bruttodräktighet om mellan 200 och 500 samt på bogserfartyg skall denna artikel tillämpas där det är rimligt och genomförbart.

3. Denna artikel är ej tillämplig på fartyg som huvudsakligen framdrivs med segel.

4. Sjukförläggningstrymmet skall vara lämpligt beläget, så att det kan nås lätt och de intagna kan få bekvämt logi och vederbörlig tillsyn i alla väder.

5. Sjukförläggningstrymmet skall vara utformat på sådant sätt att konsultationer och meddelande av medicinsk första hjälp underlättas.

6. Ingången, vårdplatserna, belysningen, ventilationen, uppvärmningen och vattenförsörjningen skall ha sådan utformning att de intagna patienternas bekvämlighet tillgodoses och deras behandling underlättas.

7. Antalet erforderliga vårdplatser skall föreskrivas av den behöriga myndigheten.

8. Vattentoalettutrymme skall tillhandahållas för att användas enbart av de i sjukförläggningstrymmet intagna patienterna, antingen som en del av detta utrymme eller i dess omedelbara närhet.

9. Sjukförläggningstrymmet skall inte användas för annat än sjukvårdsändamål.

Artikel 12

1. Ett standardiserat medicinskt rapportformulär för sjömän skall antas av den behöriga myndigheten som modell för att användas av skeppsläkare, befälhavare eller personer med uppgift att sköta sjukvård ombord och av sjukhus eller läkare i land.

2. Formuläret skall vara särskilt utformat för att underlätta utbyte av medicinsk och därmed sammanhängande information angående enskilda sjöman mellan fartyg och land i fall av sjukdom eller skada.

3. Den information som det medicinska rapportformuläret innehåller skall hållas konfidentiell och skall inte användas för något annat ändamål än att underlätta behandlingen av sjömän.

Artikel 13

1. Medlemmar, för vilka denna konvention är i kraft, skall samarbeta med varandra för att främja hälsoskydd för sjömän och sjukvård av dessa ombord på fartyg.

2. Sådant samarbete kan omfatta följande:

a) att utveckla och samordna sjöräddningsinsatser och ordna med omedelbar sjukhjälp för och hämtning till sjöss av allvarligt sjuka eller skadade ombord på ett fartyg genom sådana medel som system för periodisk rapportering av fartygs positioner, räddningscentraler och helikoptertjänst för nödsituationer, i överensstämmelse med bestämmelserna i 1979 års internationella sjöräddningskonvention samt "Merchant Ship Search and Rescue Manual" och "IMO Search and Rescue Manual", som utarbetats av Internationella sjöfartsorganisationen;

b) att på bästa sätt utnyttja fiskefartyg, som medför läkare, och till sjöss stationerade fartyg, som kan tillhandahålla sjukhus- och räddningsresurser;

c) att sammanställa och hålla å jour en internationell förteckning över läkare och sjukvårdsresurser tillgängliga runtom i världen för att ge sjukvård åt sjömän i nödsituationer;

d) att landsätta sjömän i hamn för akutbehandling;

e) att sända hem sjömän som tagits in på sjukhus utomlands, så snart det kan ske, i enlighet med den medicinska rådgivningen från de läkare som har ansvaret för fallet och med beaktande av sjömannens önskemål och behov;

f) att ordna med personlig hjälp åt sjömän under hemtransporten, i enlighet med den medicinska rådgivningen från de läkare som har ansvaret för fallet och med beaktande av sjömannens önskemål och behov;

g) att eftersträva att upprätta hälsocentraler för sjömän för att

1) bedriva forskning om hälsostatus, läkarbehandling och förebyggande hälsovård i fråga om sjömän;

2) utbilda sjukvårds- och friskvårdspersonal i ämnet sjöfartsmedicin;

h) att insamla och utvärdera statistik angående arbetsolyckor, arbetssjukdomar och dödsfall bland sjömän och att integrera och harmonisera den med befintliga nationella system för statistik om arbetsolyckor, arbetssjukdomar och dödsfall, som avser andra kategorier av arbetstagare;

i) att anordna såväl internationellt utbyte av teknisk information, utbildningsmaterial och utbildningspersonal som internationella utbildningskurser, seminarier och arbetsgrupper;

j) att ge alla sjömän särskild vårdande och förebyggande hälsoservice och medicinsk service i hamn eller att göra allmän hälsoservice, medicinsk service och rehabiliteringsservice tillgänglig för dem;

k) att ombesörja hemsändning av liket eller askan efter avlidna sjömän så snart som möjligt, i enlighet med de närmaste anhörigas önskemål.

3. Internationellt samarbete på området hälsoskydd och sjukvård för sjömän skall grundas på bilaterala eller multilaterala överenskommelser eller överläggningar mellan medlemmarna.

Artikel 14

Ratifikationsinstrument avseende denna konvention skall sändas till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 15

1. Denna konvention skall vara bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter den dag, då ratifikationer från två medlemmar har registrerats hos generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 16

1. En medlem som har ratificerat denna konvention kan säga upp den sedan tio år förflutit från den dag, då konventionen först träder i kraft, genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Sådan uppsägning skall inte träda i kraft förrän ett år efter den dag, då den har registrerats.

2. Varje medlem, som har ratificerat denna konvention och som inte, inom det år som följer på utgången av den i föregående punkt nämnda tioårsperioden, utnyttjar sin rätt till uppsägning enligt denna artikel, är bunden under ytterligare en tioårsperiod och kan därefter, på de i denna artikel föreskrivna villkoren, säga upp denna konvention vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 17

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta alla medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen träder i kraft.

Artikel 18

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om samtliga ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 19

Vid de tidpunkter, då Internationella arbetsbyråns styrelse finner det nödvändigt, skall den avlämna rapport till den allmänna konferensen om denna konventions tillämpning och undersöka om det finns anledning att föra upp frågan om revidering av konventionen, helt eller delvis, på konferensens dagordning.

Artikel 20

1. Om konferensen antar en ny konvention varigenom denna konvention helt eller delvis revideras och den nya konventionen inte föreskriver annat, skall

a) en medlems ratifikation av den nya konventionen, utan hinder av bestämmelserna i artikel 16 ovan, anses medföra omedelbar uppsägning av denna konvention, om och när den nya konventionen har trätt i kraft;

b) från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, denna konvention upphöra att vara öppen för ratifikation av medlemmarna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya konventionen.

Artikel 21

De engelska och franska versionerna av denna konventionstext har lika giltighet.

**CONVENTION CONCERNING SOCIAL SECURITY FOR SEAFARERS
(REVISED)**

The General Conference of the International Labour Organisation,
Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International
Labour Office, and having met in its Seventy-fourth Session on 24 September
1987, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the
social security protection for seafarers including those serving in ships flying
flags other than those of their own country, which is the third item on the
agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international
Convention revising the Sickness Insurance (Sea) Convention, 1936, and
the Social Security (Seafarers) Convention, 1946,

adopts this ninth day of October of the year one thousand nine hundred and
eighty-seven the following Convention, which may be cited as the Social Security
(Seafarers) Convention (Revised), 1987.

PART I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

In this Convention—

- (a) the term “Member” means any Member of the International Labour Organisation that is bound by the Convention;
- (b) the term “legislation” includes any social security rules as well as laws and regulations;
- (c) the term “seafarers” means persons employed in any capacity on board a seagoing ship which is engaged in the transport of cargo or passengers for the purpose of trade, is utilised for any other commercial purpose or is a seagoing tug, with the exception of persons employed on —
 - (i) small vessels including those primarily propelled by sail, whether or not they are fitted with auxiliary engines;
 - (ii) vessels such as oil rigs and drilling platforms when not engaged in navigation;the decision as to which vessels and installations are covered by clauses (i) and (ii) being taken by the competent authority of each Member in consultation with the most representative organisations of shipowners and seafarers;
- (d) the term “dependant” has the meaning assigned to it by national legislation;
- (e) the term “survivors” means persons defined or recognised as such by the legislation under which the benefits are awarded; where persons are defined or recognised as survivors under the relevant legislation only on the condition that they were living with the deceased, this condition shall be deemed to be satisfied in respect of persons who obtained their main support from the deceased;
- (f) the term “competent Member” means the Member under whose legislation the person concerned can claim benefit;
- (g) the term “residence” and “resident” refer to ordinary residence;
- (h) the term “temporarily resident” refers to a temporary stay;
- (i) the term “repatriation” means transportation to a place to which seafarers are entitled to be returned under laws and regulations or collective agreements applicable to them;

- (j) the term "non-contributory" applies to benefits the award of which does not depend on direct financial participation by the persons protected or by their employer, or on a qualifying period of occupational activity;
- (k) the term "refugee" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Refugees of 28 July 1951 and in paragraph 2 of Article 1 of the Protocol relating to the Status of Refugees of 31 January 1967;
- (l) the term "stateless person" has the meaning assigned to it in Article 1 of the Convention relating to the Status of Stateless Persons of 28 September 1954.

Article 2

1. The Convention applies to all seafarers and, where applicable, their dependants and their survivors.
2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organisations of fishing vessel owners and fishermen, the competent authority shall apply the provisions of this Convention to commercial maritime fishing.

Article 3

Members are bound to comply with the provisions of Article 9 or Article 11 in respect of at least three of the following branches of social security:

- (a) medical care;
- (b) sickness benefit;
- (c) unemployment benefit;
- (d) old-age benefit;
- (e) employment injury benefit;
- (f) family benefit;
- (g) maternity benefit;
- (h) invalidity benefit;
- (i) survivors' benefit;

including at least one of the branches specified in subparagraphs (c), (d), (e), (h) and (i).

Article 4

Each Member shall specify at the time of its ratification in respect of which of the branches mentioned in Article 3 it accepts the obligations of Article 9 or Article 11, and shall indicate separately in respect of each of the branches specified whether it undertakes to apply the minimum standards of Article 9 or the superior standards of Article 11 to that branch.

Article 5

Each Member may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office that it accepts, with effect from the date of the notification, the obligations of this Convention in respect of one or more of the branches mentioned in Article 3 not already specified at the time of its ratification, indicating separately in respect of each of these branches whether it undertakes to apply to that branch the minimum standards of Article 9 or the superior standards of Article 11.

Article 6

A Member may by a notification to the Director-General of the International Labour Office, which shall take effect as from the date of the notification, subsequently replace the application of the provisions of Article 9 by that of the provisions of Article 11 in respect of any branch accepted.

GENERAL STANDARDS

Article 7

The legislation of each Member shall provide for seafarers to whom the legislation of that Member is applicable social security protection not less favourable than that enjoyed by shoreworkers in respect of each of the branches of social security mentioned in Article 3 for which it has legislation in force.

Article 8

Arrangements for the maintenance of rights in course of acquisition by a person who, having ceased to be subject to a Member's scheme of compulsory social security for seafarers, becomes subject to an equivalent scheme of that Member for shoreworkers, or vice versa, shall be made between the schemes concerned.

MINIMUM STANDARDS

Article 9

When a Member has undertaken to apply the provisions of this Article to any branch of social security, seafarers and, where applicable, their dependants and survivors who are protected by the legislation of that Member shall be entitled to social security benefits not less favourable in respect of contingencies covered, conditions of award, level and duration than those specified in the following provisions of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, for the branch in question:

- (a) for *medical care* in Articles 8, 10 (paragraphs 1, 2 and 3), 11 and 12 (paragraph 1);
- (b) for *sickness benefit* in Articles 14, 16 (in conjunction with Article 65 or 66 or 67), 17 and 18 (paragraph 1);
- (c) for *unemployment benefit* in Articles 20, 22 (in conjunction with Article 65 or 66 or 67), 23 and 24;
- (d) for *old-age benefit* in Articles 26, 28 (in conjunction with Article 65 or 66 or 67), 29 and 30;
- (e) for *employment injury benefit* in Articles 32, 34 (paragraphs 1, 2 and 4), 35, 36 (in conjunction with Article 65 or 66) and 38;
- (f) for *family benefit* in Articles 40, 42, 43, 44 (in conjunction with Article 66, where applicable) and 45;
- (g) for *maternity benefit* in Articles 47, 49 (paragraphs 1, 2 and 3), 50 (in conjunction with Article 65 or 66), 51 and 52;
- (h) for *invalidity benefit* in Articles 54, 56 (in conjunction with Article 65 or 66 or 67), 57 and 58;
- (i) for *survivors' benefit* in Articles 60, 62 (in conjunction with Article 65 or 66 or 67), 63 and 64;

Article 10

For the purpose of compliance with the provisions of subparagraphs (a), (b), (c), (d), (g) (as regards medical care), (h) or (i) of Article 9, a Member may take account of protection effected by means of insurance which is not made compulsory for seafarers by its legislation when this insurance—

- (a) is supervised by the public authorities or administered, in accordance with prescribed standards, by joint operation of shipowners and seafarers;
- (b) covers a substantial proportion of the seafarers whose earnings do not exceed those of a skilled employee; and

(c) complies, in conjunction with other forms of protection where appropriate, with the relevant provisions of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952.

Prop. 1988/89: 122
Bilaga 7

SUPERIOR STANDARDS

Article 11

When a Member has undertaken to apply the provisions of this Article to any branch of social security, seafarers and, where applicable, their dependants and survivors who are protected by the legislation of that Member shall be entitled to social security benefits not less favourable in respect of contingencies covered, conditions of award, level and duration than those specified—

- (a) for *medical care* in Articles 7(a), 8, 9, 13, 15, 16 and 17 of the Medical Care and Sickness Benefits Convention, 1969;
- (b) for *sickness benefit* in Articles 7(b), 18, 21 (in conjunction with Article 22 or 23 or 24), 25 and 26 (paragraphs 1 and 3) of the Medical Care and Sickness Benefits Convention, 1969;
- (c) for *old-age benefit* in Articles 15, 17 (in conjunction with Article 26 or 27 or 28), 18, 19 and 29 (paragraph 1) of the Invalidity, Old-Age and Survivors' Benefits Convention, 1967;
- (d) for *employment injury benefit* in Articles 6, 9 (paragraphs 2 and 3 (introductory sentence)), 10, 13 (in conjunction with Article 19 or 20), 14 (in conjunction with Article 19 or 20), 15 (paragraph 1), 16, 17, 18 (paragraphs 1 and 2) (in conjunction with Article 19 or 20) and 21 (paragraph 1) of the Employment Injury Benefits Convention, 1964;
- (e) for *maternity benefit* in Articles 3 and 4 of the Maternity Protection Convention (Revised), 1952;
- (f) for *invalidity benefit* in Articles 8, 10 (in conjunction with Article 26 or 27 or 28), 11, 12, 13 and 29 (paragraph 1) of the Invalidity, Old-Age and Survivors' Benefits Convention, 1967;
- (g) for *survivors' benefit* in Articles 21, 23 (in conjunction with Article 26 or 27 or 28), 24, 25 and 29 (paragraph 1) of the Invalidity, Old-Age and Survivors' Benefits Convention, 1967;
- (h) for *unemployment benefit* and *family benefit* in any future Convention laying down standards superior to those specified in subparagraphs (c) and (f) of Article 9 which the General Conference of the International Labour Organisation has, after its coming into force, recognised as applicable for the purpose of this clause by means of a Protocol adopted in the framework of a special maritime question included in its agenda.

Article 12

For the purpose of compliance with the provisions of subparagraphs (a), (b), (c), (e) (as regards medical care), (f), (g) or (h) (unemployment benefit) of Article 11, a Member may take account of protection effected by means of insurance which is not made compulsory for seafarers by its legislation when this insurance –

- (a) is supervised by the public authorities or administered, in accordance with prescribed standards, by joint operation of shipowners and seafarers;
- (b) covers a substantial proportion of seafarers whose earnings do not exceed those of a skilled employee; and
- (c) complies, in conjunction with other forms of protection, where appropriate, with the provisions of the Conventions referred to in the above-mentioned clauses of Article 11.

Article 13

The shipowner shall be required to provide to seafarers whose condition requires medical care while they are on board or who are left behind by reason of their condition in the territory of a State other than the competent Member –

- (a) proper and sufficient medical care until their recovery or until their repatriation, whichever first occurs;
- (b) board and lodging until they are able to obtain suitable employment or are repatriated, whichever first occurs; and
- (c) repatriation.

Article 14

Seafarers who by reason of their condition are left behind in the territory of a State other than the competent Member shall continue to be entitled to their full wages (exclusive of bonuses) from the time when they are left behind until they receive an offer of suitable employment, or until they are repatriated, or until the expiry of a period of a length (which shall not be less than 12 weeks) prescribed by the national laws or regulations of that Member or by collective agreement, whichever event first occurs. The shipowner shall cease to be liable for the payment of wages from the time such seafarers are entitled to cash benefits under the legislation of the competent Member.

Article 15

Seafarers who by reason of their condition are repatriated or are landed in the territory of the competent Member shall continue to be entitled to their full wages (exclusive of bonuses) from the time when they are repatriated or landed until their recovery, or until the expiry of a period of a length (which shall not be less than 12 weeks) prescribed by the national laws or regulations of that Member or by collective agreement, whichever event first occurs. Any period during which wages were paid by virtue of Article 14 shall be deducted from such period. The shipowner shall cease to be liable for the payment of wages from the time such seafarers are entitled to cash benefits under the legislation of the competent Member.

PART IV. PROTECTION OF FOREIGN OR MIGRANT SEAFARERS

Article 16

The following rules shall apply to seafarers who are or have been subject to the legislation of one or more Members, as well as, where applicable, to their dependants and their survivors, in respect of any branch of social security specified in Article 3 for which any such Member has legislation applicable to seafarers in force.

Article 17

With a view to avoiding conflicts of laws and the undesirable consequences that might ensue for those concerned either through lack of protection or as a result of undue plurality of contributions or other liabilities or of benefits, the legislation applicable in respect of seafarers shall be determined by the Members concerned in accordance with the following rules:

- (a) seafarers shall be subject to the legislation of one Member only;
- (b) in principle this legislation shall be
 - the legislation of the Member whose flag the ship is flying, or
 - the legislation of the Member in whose territory the seafarer is resident;

(c) notwithstanding the rules set forth in the preceding subparagraphs. Members concerned may determine, by mutual agreement, other rules concerning the legislation applicable to seafarers, in the interest of the persons concerned.

Article 18

Seafarers who are subject to the legislation of a Member and are nationals of another Member, or are refugees or stateless persons resident in the territory of a Member, shall enjoy under that legislation equality of treatment with the nationals of the first Member, both as regards coverage and as regards the right to benefits. They shall enjoy equality of treatment without any condition of residence on the territory of the first Member if its nationals are protected without any such condition. This requirement shall also apply, where appropriate, as regards the right to benefit of seafarers' dependants and survivors irrespective of their nationality.

Article 19

Notwithstanding the provisions of Article 18, the award of non-contributory benefits may be made conditional on the beneficiary having resided in the territory of the competent Member or, in the case of survivors' benefit, on the deceased having resided there for a period which may not be set at more than—

- (a) six months immediately preceding the lodging of the claim, for unemployment benefit and maternity benefit;
- (b) five consecutive years immediately preceding the lodging of the claim, for invalidity benefit, or immediately preceding the death, for survivors' benefit;
- (c) ten years between the age of 18 and the pensionable age, of which it may be required that five years shall immediately precede the lodging of the claim, for old-age benefit.

Article 20

The laws and regulations of each Member relating to shipowners' liability provided for in Articles 13 to 15 shall ensure equality of treatment to seafarers irrespective of their place of residence.

Article 21

Each Member shall endeavour to participate with every other Member concerned in schemes for the maintenance of rights in course of acquisition, as regards each branch of social security specified in Article 3, for which each of these Members has legislation in force, for the benefit of persons who have been subject successively or alternately, in the capacity of seafarers, to the legislation of the said Members.

Article 22

The schemes for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 21 shall provide for the adding together, to the extent necessary, of periods of insurance, employment or residence, as the case may be, completed under the legislation of the Members concerned for the purposes of acquisition, maintenance or recovery of rights and, as the case may be, calculation of benefits.

Article 23

The schemes for the maintenance of rights in course of acquisition referred to in Article 21 shall determine the formula for awarding invalidity, old-age and survivors' benefits, as well as the apportionment, where appropriate, of the costs involved.

Article 24

Each Member shall guarantee the provision of invalidity, old-age and survivors' cash benefits, pensions in respect of employment injuries and death grants, to

which a right is acquired under its legislation, to beneficiaries who are nationals of a Member or refugees or stateless persons, irrespective of their place of residence, subject to measures for this purpose being taken, where necessary, by agreement between the Members or with the States concerned.

Article 25

Notwithstanding the provisions of Article 24, in the case of non-contributory benefits the Members concerned shall determine by mutual agreement the conditions under which the provision of these benefits shall be guaranteed to beneficiaries resident outside the territory of the competent Member.

Article 26

A Member having accepted the obligations of the Equality of Treatment (Social Security) Convention, 1962, for one or more of the branches of social security referred to in Article 24, but not those of the Maintenance of Social Security Rights Convention, 1982, may, in respect of each branch for which it has accepted the obligations of the first-mentioned Convention, derogate from the provisions of Article 24 and apply in its place the provisions of Article 5 of that Convention.

Article 27

Members concerned shall endeavour to participate in schemes for the maintenance of rights acquired under their legislation as regards each of the following branches of social security for which each of these Members has legislation applicable to seafarers in force: medical care, sickness benefit, unemployment benefit, employment injury benefits other than pensions and death grants, family benefit and maternity benefit. These schemes shall guarantee such benefits to persons resident or temporarily resident in the territory of one of these Members other than the competent Member, under conditions and within limits to be determined by mutual agreement between the Members concerned.

Article 28

The provisions of this Part do not apply to social and medical assistance.

Article 29

Members may derogate from the provisions of Articles 16 to 25 and Article 27 by making special arrangements in the framework of bilateral or multilateral instruments concluded amongst two or more of them, on condition that these do not affect the rights and obligations of other Members and provide for the protection of foreign or migrant seafarers in matters of social security under provisions which, in the aggregate, are at least as favourable as those required under these Articles.

PART V. LEGAL AND ADMINISTRATIVE SAFEGUARDS

Article 30

Every person concerned shall have a right of appeal in case of refusal of the benefit or complaint as to its nature, level, amount or quality.

Article 31

Where a government department responsible to a legislature is entrusted with the administration of medical care, every person concerned shall have a right, in addition to the right of appeal provided for in Article 30, to have a complaint concerning the refusal of medical care or the quality of the care received investigated by the appropriate authority.

Article 32

Each Member shall make provision for securing the rapid and inexpensive settlement of disputes concerning the shipowner's liability provided for in Articles 13 to 15.

Article 33

Members shall accept general responsibility for the due provision of the benefits provided in compliance with this Convention and shall take all measures required for this purpose.

Article 34

Members shall accept general responsibility for the proper administration of the institutions and services concerned in the application of this Convention.

Article 35

Where the administration is not entrusted to an institution regulated by the public authorities or to a government department responsible to a legislature—

- (a) representatives of the seafarers protected shall participate in the management under conditions prescribed by national legislation ;
- (b) national legislation shall also, where appropriate, provide for the participation of representatives of the shipowners ;
- (c) national legislation may also provide for the participation of representatives of the public authorities.

PART VI. FINAL PROVISIONS

Article 36

This Convention revises the Sickness Insurance (Sea) Convention, 1936, and the Social Security (Seafarers) Conventions, 1946.

Article 37

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 38

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 39

Each Member which ratifies this Convention undertakes to apply it to non-metropolitan territories for whose international relations it is responsible in accordance with the provisions of the Constitution of the International Labour Organisation.

Article 40

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International

Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 41

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General of the International Labour Office shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 42

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 43

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 44

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides –

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 40 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 45

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Konvention 165

Konvention om social trygghet för sjömän (reviderad)

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, som av styrelsen för Internationella arbetsbyrån har sammankallats till Genève och där samlats den 24 september 1987 till sitt sjuttiofjärde möte,

som har beslutat att anta vissa förslag om skyddet av den sociala tryggheten för sjömän, inbegripet sådana sjömän som tjänstgör på fartyg som för en annan flagg än deras eget lands, vilken fråga är den tredje punkten på mötets dagordning, och

som har bestämt att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention som reviderar 1936 års konvention om sjukförsäkring för sjömän och 1946 års konvention om social trygghet för sjömän,

antar denna den nionde dagen i oktober månad år nittonhundraåttiosju följande konvention, som kan kallas 1987 års konvention om social trygghet för sjömän (reviderad):

Del I. Allmänna bestämmelser

Artikel 1

I denna konvention skall

a) med termen "medlem" förstås varje medlem av den Internationella arbetsorganisationen som är bunden av konventionen;

b) termen "lagstiftning" innefatta alla bestämmelser om social trygghet, ävensom lagar och föreskrifter;

c) med termen "sjömän" förstås personer som är anställda i någon befattning ombord på ett sjögående fartyg, som transporterar last eller passagerare i handelssyfte, används för andra kommersiella syften eller är en sjögående bogserbåt, med undantag för personer som är anställda ombord på

1) små fartyg, inbegripet sådana som främst drivs med segel, vare sig de är utrustade med hjälpmotor eller inte,

2) sådana fartyg som oljeriggar och borrhplattformar, då de inte används för sjöfart,

varvid beslut om vilka fartyg och installationer som omfattas av punkterna 1) och 2) skall fattas av den behöriga myndigheten hos varje medlem i samråd med de mest representativa organisationerna för redare och sjöfolk;

d) termen "anhörig" ha den innebörd som den har enligt den nationella lagstiftningen;

e) med termen "efterlevande" förstås personer som definieras eller erkänns som sådana i den lagstiftning enligt vilken förmånerna beviljas; i fall då personer definieras eller erkänns som efterlevande enligt den aktuella lagstiftningen endast under förutsättning att de levde tillsammans med den avlidne, skall denna förutsättning anses vara uppfylld i fråga om personer som fick sitt huvudsakliga uppehälle genom den avlidne;

f) med termen "behörig medlem" förstås den medlem enligt vars lagstiftning den ifrågavarande personen kan göra anspråk på en förmån;

g) termerna "bosättning" och "bosatt" avse den normala bosättningen;

h) termen "tillfällig bosättning" avse en tillfällig vistelse;

i) med termen "hemresa" förstås transport till en plats till vilken sjömän har rätt att återföras enligt lagar och föreskrifter eller kollektivavtal som är tillämpliga på dem;

j) termen "icke-avgiftsberoende" avse förmåner vilkas beviljande inte är beroende av direkt finansiellt deltagande av de skyddade personerna eller deras arbetsgivare eller av en kvalificeringsperiod i förvärvsverksamhet;

k) termen "flykting" ha samma innebörd som enligt artikel 1 i konventionen den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning och punkt 2 i artikel 1 i protokollet den 31 januari 1967 angående flyktingars rättsliga ställning;

l) termen "statslös person" ha samma innebörd som enligt artikel 1 i konventionen den 28 september 1954 angående statslösa personers rättsliga ställning.

Artikel 2

1. Konventionen är tillämplig på alla sjömän och, i förekommande fall, på deras anhöriga och deras efterlevande.

2. I den utsträckning den bedömer det vara praktiskt möjligt skall behörig myndighet, efter samråd med fiskefartygsägarnas och yrkesfiskarnas representativa organisationer, tillämpa bestämmelserna i denna konvention på yrkesfiske till havs.

Artikel 3

Medlemmarna skall efterkomma bestämmelserna i artikel 9 eller artikel 11 i fråga om åtminstone tre av följande grenar av social trygghet:

- a) sjukvård;
- b) sjukpenning;
- c) förmån vid arbetslöshet;
- d) förmån vid ålderdom;
- e) förmån vid arbetsskada;
- f) familjeförmån;
- g) förmån vid barns födelse;
- h) förmån vid invaliditet;
- i) förmån till efterlevande;

omfattande åtminstone en av de grenar som anges i punkterna c), d), e), h) och i).

Artikel 4

Varje medlem skall vid tidpunkten för sin ratifikation ange med avseende på vilka av de grenar som nämns i artikel 3 den godtar skyldigheterna i artikel 9 eller artikel 11 och skall för var och en av de angivna grenarna särskilt ange om den åtar sig att för den grenen tillämpa reglerna i artikel 9 om minimistandard eller reglerna i artikel 11 om högre standard.

Artikel 5

Varje medlem kan därefter underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör att den, med verkan från tidpunkten för underrättelsen, godtar skyldigheterna enligt denna konvention med avseende på en eller flera av de i artikel 3 nämnda grenarna som inte redan angivits vid tidpunkten för ratifikationen, varvid för var och en av dessa grenar skall särskilt anges om den åtar sig att för den grenen tillämpa reglerna i artikel 9 om minimistandard eller reglerna i artikel 11 om högre standard.

Artikel 6

En medlem kan genom underrättelse till Internationella arbetsbyråns generaldirektör, med verkan från tidpunkten för underrättelsen, senare ersätta tillämpningen av bestämmelserna i artikel 9 med tillämpningen av bestämmelserna i artikel 11 med avseende på vilken som helst av de grenar som den har åtagit sig att tillämpa.

Artikel 7

Varje medlems lagstiftning skall tillhandahålla sjömän, på vilka medlemmens lagstiftning är tillämplig, ett socialförsäkringsskydd som inte är mindre fördelaktigt än det som arbetare till lands åtnjuter med avseende på var och en av de i artikel 3 nämnda grenar av social trygghet för vilken medlemmen har gällande lagstiftning.

Artikel 8

Åtgärder för bibehållandet av de rättigheter som håller på att förväras av en person som, sedan han har upphört att omfattas av en medlems obligatoriska system för social trygghet för sjömän, skall omfattas av ett likvärdigt system i den medlemsstaten för arbetstagare till lands, eller vice versa, skall vidtas mellan de berörda systemen.

REGLER OM MINIMISTANDARD

Artikel 9

När en medlem har åtagit sig att tillämpa bestämmelserna i denna artikel på någon gren av social trygghet, skall sjömän och, i förekommande fall, deras anhöriga och efterlevande som omfattas av den medlemmens lagstiftning ha rätt till sociala trygghetsförmåner som inte är mindre förmånliga med avseende på de förhållanden eller händelser som är täckta, villkor för beviljande, nivå och varaktighet än de som anges i följande bestämmelser i 1952 års konvention om minimistandard för social trygghet i fråga om

- a) sjukvård i artiklarna 8, 10 (punkterna 1, 2 och 3), 11 och 12 (punkt 1);
- b) sjukpenning i artiklarna 14, 16 (tillsammans med artikel 65 eller 66 eller 67), 17 och 18 (punkt 1);
- c) förmån vid arbetslöshet i artiklarna 20, 22 (tillsammans med artikel 65 eller 66 eller 67), 23 och 24;
- d) förmån vid ålderdom i artiklarna 26, 28 (tillsammans med artikel 65 eller 66 eller 67), 29 och 30;
- e) förmån vid arbetskada i artiklarna 32, 34 (punkterna 1, 2 och 4), 35, 36 (tillsammans med artikel 65 eller 66) och 38;
- f) familjeförmån i artiklarna 40, 42, 43, 44 (tillsammans med artikel 66 i förekommande fall) och 45;
- g) förmån vid havandeskap och barnsbörd i artiklarna 47, 49 (punkterna 1, 2 och 3), 50 (tillsammans med artikel 65 eller 66), 51 och 52;
- h) förmån vid invaliditet i artiklarna 54, 56 (tillsammans med artikel 65 eller 66 eller 67), 57 och 58;
- i) förmån till efterlevande i artiklarna 60, 62 (tillsammans med artikel 65 eller 66 eller 67), 63 och 64.

Artikel 10

För att uppfylla villkoren i punkterna a), b), c), d), g) (beträffande sjukvård, h) eller i) i artikel 9 kan en medlem tillgodoräkna sig skydd som lämnas genom försäkring som inte har gjorts obligatorisk för sjömän genom dess lagstiftning, när denna försäkring

- a) kontrolleras av offentliga myndigheter eller administreras i enlighet med föreskrivna normer gemensamt av redare och sjömän;
- b) omfattar en betydande del av de sjömän vilkas inkomster inte överstiger en utbildad yrkesarbeters; och
- c) uppfyller, i förekommande fall tillsammans med andra former av skydd, tillämpliga bestämmelser i 1952 års konvention om minimistandard för social trygghet.

Artikel 11

När en medlem har åtagit sig att tillämpa bestämmelserna i denna artikel på någon gren av social trygghet, skall sjömän och, i förekommande fall, deras anhöriga och efterlevande som omfattas av den medlemmens lagstiftning ha rätt till sociala trygghetsförmåner som inte är mindre förmånliga med avseende på förhållanden eller händelser som är täckta, villkor för beviljande, nivå och varaktighet än de som anges i fråga om

a) sjukvård i artiklarna 7 (punkt a), 8, 9, 13, 15, 16 och 17 i 1969 års konvention om läkarvård och kontanta sjukförmåner;

b) sjukpenning i artiklarna 7 (punkt b), 18, 21 (tillsammans med artikel 22 eller 23 eller 24), 25 och 26 (punkterna 1 och 3) i 1969 års konvention om läkarvård och kontanta sjukförmåner;

c) förmån vid ålderdom i artiklarna 15, 17 (tillsammans med artikel 26 eller 27 eller 28), 18, 19 och 29 (punkt 1) i 1967 års konvention om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförmåner;

d) förmån vid arbetsskada i artiklarna 6, 9 (punkterna 2 och 3 (inledningsmeningen)), 10, 13 (tillsammans med artikel 19 eller 20), 14 (tillsammans med artikel 19 eller 20), 15 (punkt 1), 16, 17, 18 (punkterna 1 och 2) (tillsammans med artikel 19 eller 20) och 21 (punkt 1) i 1964 års konvention om förmåner vid yrkesskada;

e) förmån vid havandeskap och barnsbörd i artiklarna 3 och 4 i 1952 års konvention om skydd vid havandeskap och barnsbörd (reviderad);

f) förmån vid invaliditet i artiklarna 8, 10 (tillsammans med artikel 26 eller 27 eller 28), 11, 12, 13 och 29 (punkt 1) i 1967 års konvention om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförmåner;

g) förmån till efterlevande i artiklarna 21, 23 (tillsammans med artikel 26 eller 27 eller 28), 24, 25 och 29 (punkt 1) i 1967 års konvention om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförmåner;

h) förmån vid arbetslöshet och familjeförmåner i en framtida konvention som innehåller regler om högre standard än som anges i punkterna c) och f) i artikel 9 och som Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, efter det att den konventionen har trätt i kraft, har förklarat vara tillämplig på förevarande punkt genom ett protokoll som har antagits som en särskild sjöfartsfråga på konferensens dagordning.

Artikel 12

För att uppfylla kraven i punkterna a), b), c), e) (beträffande sjukvård), f), g) eller h) (förmån vid arbetslöshet) i artikel 11 kan en medlem tillgodoräkna sig skydd som lämnas genom försäkring som inte har gjorts obligatorisk för sjömän genom dess lagstiftning, när denna försäkring

a) kontrolleras av offentliga myndigheter eller administreras i enlighet med föreskrivna normer gemensamt av redare och sjömän;

b) omfattar en betydande del av de sjömän vilkas inkomster inte överstiger en utbildad yrkesarbetares; och

c) uppfyller, i förekommande fall tillsammans med andra former av skydd, tillämpliga bestämmelser i de konventioner som anges i ovan nämnda punkter i artikel 11.

Del III. Redarens åligganden*Artikel 13*

Redaren skall åläggas att se till att sjömän, vilkas tillstånd kräver sjukvård medan de är ombord eller som till följd av sitt hälsotillstånd har lämnats kvar inom en annan stats territorium än den behöriga medlemmens, erhåller

a) lämplig och tillräcklig sjukvård tills de antingen tillfrisknar eller transporteras hem, alltefter vilket som inträffar först;

b) mat och husrum tills de antingen kan erhålla lämplig anställning eller transporteras hem, alltefter vilket som inträffar först; och

c) hemtransport.

Sjömän, som till följd av sitt hälsotillstånd lämnas kvar inom en annan stats territorium än den behöriga medlemmens, skall fortsätta att ha rätt till full lön (särskilda tillägg ej medräknade) från den tidpunkt då de lämnas kvar tills de erhåller ett erbjudande om en lämplig anställning eller tills de transporteras hem eller till utgången av en period (som inte skall vara kortare än tolv veckor) vars längd har fastställts i den medlemmens nationella lagar eller föreskrifter eller genom kollektivavtal, alltefter vilket som inträffar först. Redarens skyldighet att betala ut lön upphör då sjömannen blir berättigad till kontantförmåner enligt den behöriga medlemmens lagstiftning.

Artikel 15

Sjömän, som till följd av sitt hälsotillstånd transporteras hem eller landsätts i den behöriga medlemmens territorium, skall fortsätta att ha rätt till full lön (särskilda tillägg ej medräknade) från den tidpunkt då de transporteras hem eller landsätts tills de tillfrisknar eller till utgången av en period (som inte skall vara kortare än tolv veckor) vars längd har fastställts i den medlemmens nationella lagar eller föreskrifter eller genom kollektivavtal, alltefter vilket som inträffar först. Varje period under vilken lön har betalats ut med stöd av artikel 14 skall dras av från en sådan period. Redarens skyldighet att betala ut lön upphör då sjömannen blir berättigad till kontantförmåner enligt den behöriga medlemmens lagstiftning.

Del IV. Skydd för utländska eller migrerande sjömän*Artikel 16*

Följande regler är tillämpliga på sjömän som är eller har varit omfattade av en eller flera medlemmars lagstiftning, liksom i förekommande fall på deras anhöriga och efterlevande, med avseende på var och en av de i artikel 3 nämnda grenarna av social trygghet för vilken en sådan medlem har gällande lagstiftning som är tillämplig på sjömän.

Artikel 17

För att undvika lagkonkurrens och ej önskvärda följder som skulle kunna uppstå för dem det gäller antingen genom brist på skydd eller till följd av otillbörligt sammanträffande av avgifter eller andra skyldigheter eller av förmåner, skall den lagstiftning som är tillämplig på sjömän bestämmas av de berörda medlemmarna enligt följande regler:

- a) sjömän skall omfattas av endast en medlems lagstiftning;
- b) i princip skall denna lagstiftning vara
 - den medlemmens lagstiftning vars flagg fartyget för, eller
 - den medlemmens lagstiftning inom vars territorium sjömannen är bosatt;
- c) utan hinder av reglerna i punkt b) kan berörda medlemmar genom ömsesidig överenskommelse fastställa andra regler om den lagstiftning som skall vara tillämplig på sjömän, om detta är i dessa personers intresse.

Artikel 18

Sjömän, som omfattas av en medlems lagstiftning och är en annan medlems medborgare eller flyktingar eller statslösa personer som är bosatta inom en medlems territorium, skall enligt den lagstiftningen åtnjuta likabehandling med den förra medlemmens medborgare med avseende på både omfattningen av och rätten till förmåner. De skall åtnjuta likabehandling utan villkor avseende bosättning inom den förra medlemmens territorium, om dess medborgare skyddas utan något sådant villkor. Detta krav skall också, i tillämpliga delar, gälla i fråga om rätten till förmåner för sjömäns anhöriga och efterlevande oavsett dessas medborgarskap.

Artikel 19

Utän hinder av bestämmelserna i artikel 18 får utgivandet av icke-avgiftsberoende förmåner villkoras av att förmånstagaren har varit bosatt inom den behöriga medlemmens territorium eller, i fråga om förmån till efterlevande, att den avlidne har varit bosatt där under en period som inte får bestämmas till mer än

a) sex månader omedelbart före ingivandet av ansökan i fråga om förmån vid arbetslöshet och förmån vid barns födelse;

b) fem år i följd omedelbart före ingivandet av ansökan i fråga om förmån vid invaliditet eller omedelbart före dödsfallet i fråga om förmån till efterlevande;

c) tio år mellan 18 års ålder och pensionsåldern, varav fem år kan krävas ha omedelbart föregått ingivandet av ansökan, i fråga om förmån vid ålderdom.

Artikel 20

Varje medlems lagar och föreskrifter om redarens åligganden enligt artiklarna 13 – 15 skall säkerställa likabehandling av sjömän oavsett dessas bosättningsort.

Artikel 21

Varje medlem skall eftersträva att tillsammans med varje annan berörd medlem delta i system som syftar till bibehållandet av rättigheter, som håller på att förvärfvas med avseende på var och en av de i artikel 3 nämnda grenarna av social trygghet för vilken var och en av dessa medlemmar har gällande lagstiftning, till förmån för personer som i följd eller växelvis i egenskap av sjömän har omfattats av nämnda medlemmars lagstiftning.

Artikel 22

De i artikel 21 avsedda systemen för bibehållande av rättigheter som håller på att förvärfvas skall möjliggöra sammanläggning i erforderlig omfattning av försäkringsperioder, anställningsperioder eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt de berörda medlemmarnas lagstiftning för att förvärva, bibehålla eller återfå rättigheter och, i förekommande fall, för beräkningen av förmåner.

Artikel 23

I de i artikel 21 avsedda systemen för bibehållandet av rättigheter som håller på att förvärfvas skall fastställas sättet för utgivande av förmåner vid invaliditet, vid ålderdom och till efterlevande liksom, i förekommande fall, fördelningen av kostnaderna.

Artikel 24

Varje medlem skall garantera utgivandet av kontantförmåner vid invaliditet, vid ålderdom och till efterlevande, av pensioner avseende arbetsskador och av dödsfallsersättningar, vartill rätt har förvärfvats enligt dess lagstiftning, till förmånstagare som är en medlems medborgare eller flyktingar eller statslösa personer, oavsett dessas bosättningsort, under förutsättning att åtgärder i detta syfte har vidtagits, där så är nödvändigt, efter överenskommelse mellan berörda medlemmar eller med berörda stater.

Artikel 25

Utän hinder av bestämmelserna i artikel 24 skall berörda medlemmar i fråga om icke-avgiftsberoende förmåner genom ömsesidig överenskommelse fastställa de villkor under vilka utgivandet av dessa förmåner skall vara

Artikel 26

En medlem, som har godtagit förpliktelseerna enligt 1962 års konvention om utlänningars likställande (social trygghet) beträffande en eller flera av grenarna av social trygghet som anges i artikel 24, men inte förpliktelseerna enligt 1982 års konvention om bibehållande av socialförsäkringsrättigheter, kan med avseende på var och en av de grenar beträffande vilken den har godtagit förpliktelseerna enligt den förstnämnda konventionen underlåta att tillämpa bestämmelserna i artikel 24 och i stället tillämpa artikel 5 i den konventionen.

Artikel 27

Berörda medlemmar skall eftersträva att delta i system som syftar till bibehållandet av rättigheter som har förvärvats enligt deras lagstiftning med avseende på var och en av de följande grenarna av social trygghet för vilka varje medlem har gällande lagstiftning som är tillämplig på sjömän: sjukvård, sjukpenning, förmån vid arbetslöshet, andra förmåner vid arbetsskada än pensioner och dödsfallsersättningar, familjeförmån och förmån vid barns födelse. Dessa system skall garantera sådana förmåner till personer som är bosatta eller tillfälligt bosatta inom någon annan medlems territorium än den behöriga medlemmens, på villkor och inom gränser som fastställs genom ömsesidig överenskommelse mellan de berörda medlemmarna.

Artikel 28

Bestämmelserna i denna del är inte tillämpliga på socialtjänst eller medicinsk hjälp.

Artikel 29

Medlemmar kan underlåta att tillämpa bestämmelserna i artiklarna 16–25 och artikel 27 genom att göra särskilda arrangemang inom ramen för bilaterala eller multilaterala instrument som har upprättats mellan två eller flera av dem, under förutsättning att dessa inte påverkar andra medlemmars rättigheter och förpliktelser och tillhandahåller utländska och migrerande sjömän skydd i ärenden om social trygghet enligt regler som sammantaget är minst lika fördelaktiga som de som föreskrivs i nämnda artiklar.

Del V. Rättsliga och administrativa garantier

Artikel 30

Varje berörd person skall ha rätt att överklaga i händelse av avslag på en ansökan om en förmån eller i händelse av missnöje beträffande förmånens art, omfattning, belopp eller beskaffenhet.

Artikel 31

Då en regeringsmyndighet, som är ansvarig inför en lagstiftande församling, har anförtrots administrationen av sjukvård, skall varje berörd person ha rätt, förutom att överklaga beslut enligt artikel 30, att få klagomål över en vägran att tillhandahålla sjukvård eller över kvaliteten på erhållen vård undersökta av den härför behöriga myndigheten.

Artikel 32

Varje medlem skall vidta åtgärder för att säkerställa att tvister i fråga om redarens åligganden enligt artiklarna 13–15 kan lösas snabbt och billigt.

Artikel 33

Medlemmarna skall åta sig ett generellt ansvar för det rätta utgivandet av förmåner som utgår i enlighet med denna konvention och skall vidta alla åtgärder som erfordras för detta ändamål.

Artikel 34

Medlemmarna skall åta sig ett generellt ansvar för den riktiga administrationen av institutioner och organ som har hand om tillämpningen av denna konvention.

Artikel 35

Då administrationen inte är anförtrodd åt en institution, som regleras av offentliga myndigheter, eller åt en regeringsmyndighet, som är ansvarig inför en lagstiftande församling.

- a) skall representanter för berörda sjömän delta i förvaltningen på de villkor som föreskrivs i den nationella lagstiftningen;
- b) skall nationell lagstiftning, där så är lämpligt, också bereda representanter för redarna möjlighet att delta;
- c) får den nationella lagstiftningen också bereda representanter för de offentliga myndigheterna möjlighet att delta.

Del VI. Slutbestämmelser

Artikel 36

Genom denna konvention revideras 1936 års konvention om sjukförsäkring för sjömän och 1946 års konvention om social trygghet för sjömän.

Artikel 37

Ratifikationsinstrument avseende denna konvention skall sändas till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 38

1. Denna konvention skall vara bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör.
2. Den träder i kraft tolv månader efter den dag, då ratifikationer från två medlemmar har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör.
3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 39

Varje medlem som ratificerar denna konvention åtar sig att tillämpa den på territorier, som inte hör till moderlandet men för vilkas internationella förhållanden den är ansvarig i enlighet med bestämmelserna i Internationella arbetsorganisationens stadga.

Artikel 40

1. En medlem som har ratificerat denna konvention kan säga upp den sedan tio år förflutit från den dag, då konventionen först träder i kraft, genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Sådan uppsägning skall inte träda i kraft förrän ett år efter den dag, då den har registrerats.
2. Varje medlem, som har ratificerat denna konvention och som inte, inom det år som följer på utgången av den i föregående punkt nämnda tioårsperio-

den, utnyttjar sin rätt till uppsägning enligt denna artikel, är bunden under ytterligare en tioårsperiod och kan därefter, på de i denna artikel föreskrivna villkoren, säga upp denna konvention vid utgången av varje tioårsperiod.

Prop. 1988/89: 122
Bilaga 8

Artikel 41

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta alla medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När Internationella arbetsbyråns generaldirektör underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen träder i kraft.

Artikel 42

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om samtliga ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 43

Vid de tidpunkter, då Internationella arbetsbyråns styrelse finner det nödvändigt, skall den avlämna rapport till den allmänna konferensen om denna konventions tillämpning och undersöka om det finns anledning att föra upp frågan om revidering av konventionen, helt eller delvis, på konferensens dagordning.

Artikel 44

1. Om konferensen antar en ny konvention varigenom denna konvention helt eller delvis revideras och den nya konventionen inte föreskriver annat, skall

a) en medlems ratifikation av den nya konventionen, utan hinder av bestämmelserna i artikel 40 ovan, anses medföra omedelbar uppsägning av denna konvention, om och när den nya konventionen har trätt i kraft;

b) från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, denna konvention upphöra att vara öppen för ratifikation av medlemmarna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya konventionen.

Artikel 45

De engelska och franska versionerna av denna konventionstext har lika giltighet.

**CONVENTION CONCERNING THE REPATRIATION OF SEAFARERS
(REVISED)**

The General Conference of the International Labour Organisation,
Having been convened in Geneva by the Governing Body of the International
Labour Office and having met at its Seventy-fourth Session on 24 September
1987, and

Noting that since the adoption of the Repatriation of Seamen Convention,
1926, and of the Repatriation (Ship Masters and Apprentices) Recommendation,
1926, developments in the shipping industry have made it necessary
to revise the Convention to incorporate appropriate elements of the Rec-
ommendation, and

Noting further that considerable progress has been made through national
legislation and practice in providing for the repatriation of seafarers in
various matters not covered by the Repatriation of Seamen Convention,
1926, and

Considering that further action by means of a new international instrument as
regards certain additional aspects of the repatriation of seafarers would
accordingly be desirable taking into account the widespread growth in
employment of non-national seafarers in the shipping industry, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the
Revision of the Repatriation of Seamen Convention, 1926 (No. 23), and of
the Repatriation (Ship Masters and Apprentices) Recommendation, 1926
(No. 27), which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international
Convention,

adopts this ninth day of October of the year one thousand nine hundred and
eighty-seven the following Convention which may be cited as the Repatriation of
Seafarers Convention (Revised), 1987.

PART I. SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

1. This Convention applies to every seagoing ship whether publicly or privately owned which is registered in the territory of any Member for which the Convention is in force and which is ordinarily engaged in commercial maritime navigation and to the owners and seafarers of such ships.

2. To the extent it deems practicable, after consultation with the representative organisations of fishing vessel owners and fishermen, the competent authority shall apply the provisions of this Convention to commercial maritime fishing.

3. In the event of doubt as to whether or not any ships are to be regarded as engaged in commercial maritime navigation or commercial maritime fishing for the purpose of this Convention, the question shall be determined by the competent authority after consultation with the organisations of shipowners, seafarers and fishermen concerned.

4. For the purpose of this Convention the term "seafarer" means any person who is employed in any capacity on board a seagoing ship to which this Convention applies.

Article 2

1. A seafarer shall be entitled to repatriation in the following circumstances:

- (a) if an engagement for a specific period or for a specific voyage expires abroad;
- (b) upon the expiry of the period of notice given in accordance with the provisions of the articles of agreement or the seafarer's contract of employment;
- (c) in the event of illness or injury or other medical condition which requires his or her repatriation when found medically fit to travel;
- (d) in the event of shipwreck;
- (e) in the event of the shipowner not being able to continue to fulfil his or her legal or contractual obligations as an employer of the seafarer by reason of bankruptcy, sale of ship, change of ship's registration or any other similar reason;
- (f) in the event of a ship being bound for a war zone, as defined by national laws or regulations or collective agreements, to which the seafarer does not consent to go;
- (g) in the event of termination or interruption of employment in accordance with an industrial award or collective agreement, or termination of employment for any other similar reason.

2. National laws or regulations or collective agreements shall prescribe the maximum duration of service periods on board following which a seafarer is entitled to repatriation; such periods shall be less than 12 months. In determining the maximum periods, account shall be taken of factors affecting the seafarers' working environment. Each Member shall seek, wherever possible, to reduce these periods in the light of technological changes and developments and may be guided by any recommendations made on the matter by the Joint Maritime Commission.

PART III. DESTINATION

Article 3

1. Each Member for which this Convention is in force shall prescribe by national laws or regulations the destinations to which seafarers may be repatriated.

2. The destinations so prescribed shall include the place at which the seafarer agreed to enter into the engagement, the place stipulated by collective agreement, the seafarer's country of residence or such other place as may be mutually agreed at the time of engagement. The seafarer shall have the right to choose from among the prescribed destinations the place to which he or she is to be repatriated.

PART IV. ARRANGEMENTS FOR REPATRIATION

Article 4

1. It shall be the responsibility of the shipowner to arrange for repatriation by appropriate and expeditious means. The normal mode of transport shall be by air.

2. The cost of repatriation shall be borne by the shipowner.

3. Where repatriation has taken place as a result of a seafarer being found, in accordance with national laws or regulations or collective agreements, to be in serious default of his or her employment obligations, nothing in this Convention shall prejudice the right of recovery from the seafarer of repatriation costs or part thereof in accordance with national laws or regulations or collective agreements.

4. The cost to be borne by the shipowner shall include :

- (a) passage to the destination selected for repatriation in accordance with Article 3 above ;
- (b) accommodation and food from the moment the seafarer leaves the ship until he or she reaches the repatriation destination ;
- (c) pay and allowances from the moment he or she leaves the ship until he or she reaches the repatriation destination, if provided for by national laws or regulations or collective agreements ;
- (d) transportation of 30 kg of the seafarer's personal luggage to the repatriation destination ;
- (e) medical treatment when necessary until the seafarer is medically fit to travel to the repatriation destination.

5. The shipowner shall not require the seafarer to make an advance payment towards the cost of repatriation at the beginning of his or her employment, nor shall the shipowner recover the cost of repatriation from the seafarer's wages or other entitlements except as provided for in paragraph 3 above.

6. National laws or regulations shall not prejudice any right of the shipowner to recover the cost of repatriation of seafarers not employed by the shipowner from their employer.

Article 5

If a shipowner fails to make arrangements for or to meet the cost of repatriation of a seafarer who is entitled to be repatriated—

- (a) the competent authority of the Member in whose territory the ship is registered shall arrange for and meet the cost of the repatriation of the seafarer concerned ; if it fails to do so, the State from which the seafarer is to be repatriated or the State of which he or she is a national may arrange for his or her repatriation and recover the cost from the Member in whose territory the ship is registered ;
- (b) costs incurred in repatriating the seafarer shall be recoverable from the shipowner by the Member in whose territory the ship is registered ;
- (c) the expenses of repatriation shall in no case be a charge upon the seafarer, except as provided for in paragraph 3 of Article 4 above.

PART V. OTHER ARRANGEMENTS

Article 6

Seafarers who are to be repatriated shall be able to obtain their passport and other identity documents for the purpose of repatriation.

Article 7

Time spent awaiting repatriation and repatriation travel time shall not be deducted from paid leave accrued to the seafarer.

Article 8

A seafarer shall be deemed to have been duly repatriated when he or she is landed at a destination prescribed pursuant to Article 3 above, or when the seafarer does not claim his or her entitlement to repatriation within a reasonable period of time to be defined by national laws or regulations or collective agreements.

Article 9

The provisions of this Convention in so far as they are not otherwise made effective by means of collective agreements or in such other manner as may be appropriate under national conditions shall be given effect by national laws or regulations.

Article 10

Each Member shall facilitate the repatriation of seafarers serving on ships which call at its ports or pass through its territorial or internal waters, as well as their replacement on board.

Article 11

The competent authority of each Member shall ensure by means of adequate supervision that the owners of ships registered in its territory comply with the provisions of the Convention, and shall provide relevant information to the International Labour Office.

Article 12

The text of this Convention shall be available in an appropriate language to the crew members of every ship which is registered in the territory of any Member for which it is in force.

PART VI. FINAL PROVISIONS

Article 13

This Convention revises the Repatriation of Seamen Convention, 1926.

Article 14

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 15

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 16

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 17

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General of the International Labour Office shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 18

Prop. 1988/89:122
Bilaga 9

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 19

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 20

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 16 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 21

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Konvention 166

Konvention om sjömäns hemresa (reviderad)

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, som av styrelsen för Internationella arbetsbyrån har sammankallats till Genève och där samlats den 24 september 1987 till sitt sjuttiofjärde möte, som konstaterar att, sedan 1926 års konvention om hemsändning av sjömän och 1926 års rekommendation om hemsändning av befälhavare och lärlingar antogs, utvecklingen inom sjöfartsnäringen har gjort det nödvändigt att revidera konventionen för att däri uppta lämpliga delar av rekommendationen,

som vidare konstaterar att avsevärda framsteg har gjorts genom nationell lagstiftning och praxis i fråga om sjömäns hemresa i olika avseenden som ej omfattas av 1926 års konvention om hemsändning av sjömän,

som anser att ytterligare åtgärder, genom ett nytt internationellt instrument, därför är önskvärda när det gäller vissa tillkommande aspekter i fråga om sjömäns hemresa och som beaktar den allmänt ökande sysselsättningen av utländska sjömän inom sjöfartsnäringen,

som har beslutat att anta vissa förslag angående revidering av 1926 års konvention (nr 23) om hemsändning av sjömän och 1926 års rekommendation (nr 27) om hemsändning av befälhavare och lärlingar, vilken fråga är den femte punkten på mötets dagordning, och

som har bestämt att dessa förslag skall ta formen av en internationell konvention,

antar denna den nionde dagen i oktober månad nittonhundraåttiosju följande konvention, som kan kallas 1987 års konvention om sjömäns hemresa (reviderad):

Del I. Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

1. Denna konvention är tillämplig på varje sjögående fartyg, vare sig i offentlig eller privat ägo, som är registrerat inom ett territorium som tillhör en medlem för vilken konventionen är i kraft och som normalt är-sysselsatt i handelssjöfart samt på redare för och sjömän på sådana fartyg.

2. I den utsträckning den bedömer det vara praktiskt möjligt skall behörig myndighet, efter samråd med fiskefartygsägarnas och yrkesfiskarnas representativa organisationer, tillämpa bestämmelserna i denna konvention på yrkesfiske till havs.

3. Om det vid tillämpning av denna konvention råder tvekan om huruvida fartyg skall anses vara sysselsatta i handelssjöfart eller i yrkesfiske till havs, skall frågan avgöras av behörig myndighet efter samråd med vederbörande redare-, sjöfolks- och yrkesfiskarorganisationer.

4. I denna konvention avses med "sjöman" varje person som är anställd i någon befattning ombord på ett sjögående fartyg, på vilket denna konvention är tillämplig.

Del II. Rättigheter

Artikel 2

1. En sjöman skall ha rätt till hemresa i följande fall:

a) om anställning för bestämd tid eller för bestämd resa upphör utomlands;

b) vid utgången av den varseltid som gäller enligt kollektivavtal eller sjömannens anställningsavtal;

c) i händelse av sjukdom, skada eller annat hälsotillstånd som kräver att sjömannen skickas hem, när han eller hon från medicinsk synpunkt anses vara tillräckligt frisk att resa;

d) i händelse av skeppsbrott;

e) i händelse av att redaren inte kan fortsätta att uppfylla sina förpliktelser enligt lag eller avtal som sjömannens arbetsgivare, på grund av konkurs, försäljning av fartyget, ändrad registrering av fartyget eller någon annan liknande orsak;

f) i händelse av att fartyget destineras till en krigszon enligt definitionen i nationella lagar eller föreskrifter eller i kollektivavtal, dit sjömannen inte samtycker till att resa;

g) i händelse av att anställningen upphör eller avbryts i enlighet med ett avgörande i en arbetstvist eller ett kollektivavtal eller att anställningen upphör av någon annan liknande orsak.

2. Nationella lagar eller föreskrifter eller kollektivavtal skall föreskriva längsta varaktighet för tjänstgöringsperioder ombord efter vilka en sjöman har rätt till hemresa; dessa perioder skall vara mindre än tolv månader. Vid fastställandet av längsta tjänstgöringsperioder skall hänsyn tas till faktorer som påverkar sjömannens arbetsmiljö. Varje medlem skall eftersträva att, där så är möjligt, förkorta dessa perioder mot bakgrund av teknologisk förändring och utveckling och kan därvid hämta ledning i rekommendationer i detta ämne från Joint Maritime Commission.

Del III. Destinationsorter

Artikel 3

1. Varje medlem, för vilken denna konvention är i kraft, skall genom nationella lagar eller föreskrifter bestämma till vilka destinationsorter sjömän får hemsändas.

2. De sålunda bestämda destinationsorterna skall inbegripa den ort där sjömannen samtyckte till att ingå anställningsavtalet, en ort som bestäms genom kollektivavtal, sjömannens bosättningsland eller sådan annan ort som kan ömsesidigt överenskommas vid tiden för anställningsavtalet. Sjömannen skall ha rätt att välja destinationsort för hemresan bland de bestämda destinationsorterna.

Del IV. Åtgärder för hemresa

Artikel 4

1. Det skall vara redarens ansvar att ordna hemresan på ett lämpligt och snabbt sätt. Flyg skall vara det normala transportsättet.

2. Kostnaden för hemresan skall bäras av redaren.

3. När en hemresa har ägt rum till följd av att en sjöman har befunnits, i enlighet med nationella lagar eller föreskrifter eller kollektivavtal, på allvarligt sätt ha försummat sina förpliktelser i anställningen, skall ingenting i denna konvention påverka rätten att återkräva hemreskostnaderna eller del därav från sjömannen i enlighet med nationella lagar, föreskrifter eller kollektivavtal.

4. De kostnader som skall bäras av redaren skall omfatta

a) resa till den destinationsort som har utvalts för hemresan enligt artikel 3 ovan;

b) kost och logi från den tidpunkt, då sjömannen lämnar fartyget till dess han eller hon når destinationsorten för hemresan;

c) lön och annan ersättning från den tidpunkt, då sjömannen lämnar fartyget till dess han eller hon når destinationsorten för hemresan, om detta föreskrivs i nationella lagar eller föreskrifter eller i kollektivavtal;

d) transport av 30 kg av sjömannens personliga bagage till destinationsorten för hemresan;

e) läkarvård, då så är nödvändigt, till dess sjömannen med hänsyn till sin hälsa är i stånd att resa till destinationsorten för hemresan.

5. Redaren får inte vid början av sjömannens anställning kräva förskottsbeläning för hemreskostnad och ej heller avräkna hemreskostnaden från sjömannens lön eller annan ersättning utom i fall som avses i punkt 3 ovan.

6. Nationella lagar eller föreskrifter skall inte påverka redarens rätt att i fråga om sjömän som inte är anställda av redaren återkräva hemreskostnaden från dessas arbetsgivare.

Prop. 1988/89:122
Bilaga 10

Artikel 5

Om en redare underlåter att ordna med eller erlägga kostnaden för hemresa åt en sjöman som är berättigad till hemresa, skall

a) behörig myndighet hos den medlem inom vars territorium fartyget är registrerat ordna med och erlägga kostnaden för ifrågavarande sjömans hemresa; om den ej gör detta, får den stat från vilken sjömannen skall hemsändas eller den stat där sjömannen är medborgare ombesörja hemresan och återkräva kostnaden från den medlem inom vars territorium fartyget är registrerat;

b) de kostnader som uppkommit för sjömannens hemresa kunna återkrävas från redaren av den medlem inom vars territorium fartyget är registrerat;

c) utgifter för hemresan i intet fall belasta sjömannen, om annat inte följer av vad som föreskrivs i artikel 4 punkt 3 ovan.

Del V. Övriga åtgärder

Artikel 6

Sjömän som skall hemsändas skall ha möjlighet att erhålla sina pass och andra identitetshandlingar som behövs för hemresan.

Artikel 7

Tid som tillbringas i avvaktan på hemresa och som åtgår för hemresan skall inte dras av från den betalda ledighet som sjömannen har tjänat in.

Artikel 8

En sjöman skall anses ha blivit vederbörligen hemtransporterad när han eller hon har anlänt till en destinationsort som är föreskriven i artikel 3 ovan eller när sjömannen inte gör anspråk på sin rätt till hemresa inom en skälig tidsperiod, som skall anges i nationella lagar eller föreskrifter eller kollektivavtal.

Artikel 9

Bestämmelserna i denna konvention skall ges verkan genom nationella lagar eller föreskrifter, i den mån de inte ges verkan genom kollektivavtal eller på annat sätt som är lämpligt med hänsyn till nationella förhållanden.

Artikel 10

Varje medlem skall underlätta hemsändandet av sjömän, vilka tjänstgör på fartyg som anlöper dess hamnar eller som passerar genom dess territorialhav eller inre vatten, liksom tillsättandet av ersättare för dessa ombord.

Artikel 11

Behörig myndighet hos varje medlem skall genom fullgod tillsyn säkerställa att redarna för fartyg som är registrerade inom medlemmens territorium iakttar konventionens bestämmelser och skall tillhandahålla Internationella arbetsbyrån relevant information.

Artikel 12

Texten till denna konvention skall finnas tillgänglig på ett lämpligt språk för besättningsmedlemmarna på varje fartyg som är registrerat inom ett territorium som tillhör en medlem för vilken konventionen är i kraft.

Del VI. Slutbestämmelser

Artikel 13

Genom denna konvention revideras 1926 års konvention om hemsändning av sjömän.

Artikel 14

Ratifikationsinstrument avseende denna konvention skall sändas till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering.

Artikel 15

1. Denna konvention skall vara bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen vilkas ratifikationer har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör.

2. Den träder i kraft tolv månader efter den dag, då ratifikationer från två medlemmar har registrerats hos Internationella arbetsbyråns generaldirektör.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation har registrerats.

Artikel 16

1. En medlem som har ratificerat denna konvention kan säga upp den sedan tio år förflutit från den dag, då konventionen först träder i kraft, genom en skrivelse som sänds till Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Sådan uppsägning skall inte träda i kraft förrän ett år efter den dag, då den har registrerats.

2. Varje medlem, som har ratificerat denna konvention och som inte, inom det år som följer på utgången av den i föregående punkt nämnda tioårsperioden, utnyttjar sin rätt till uppsägning enligt denna artikel, är bunden under ytterligare en tioårsperiod och kan därefter, på de i denna artikel föreskrivna villkoren, säga upp denna konvention vid utgången av varje tioårsperiod.

Artikel 17

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta alla medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar som generaldirektören har tagit emot från organisationens medlemmar.

2. När Internationella arbetsbyråns generaldirektör underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen som han har tagit emot, skall han fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen träder i kraft.

Artikel 18

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall, för registrering enligt artikel 102 i Förenta nationernas stadga, lämna Förenta nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om samtliga ratifikationer och uppsägningar som har registrerats hos honom enligt bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 19

Vid de tidpunkter, då Internationella arbetsbyråns styrelse finner det nödvändigt, skall den avlämna rapport till den allmänna konferensen om denna konventions tillämpning och undersöka om det finns anledning att föra upp frågan om revidering av konventionen, helt eller delvis, på konferensens dagordning.

Artikel 20

Prop. 1988/89: 122
Bilaga 10

1. Om konferensen antar en ny konvention varigenom denna konvention helt eller delvis revideras och den nya konventionen inte föreskriver annat, skall

a) en medlems ratifikation av den nya konventionen, utan hinder av bestämmelserna i artikel 16 ovan, anses medföra omedelbar uppsägning av denna konvention, om och när den nya konventionen har trätt i kraft;

b) från den dag, då den nya konventionen träder i kraft, denna konvention upphöra att vara öppen för ratifikation av medlemmarna.

2. Denna konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar som har ratificerat den men inte har ratificerat den nya konventionen.

Artikel 21

De engelska och franska versionerna av denna konventionstext har lika giltighet.

**RECOMMENDATION CONCERNING THE REPATRIATION OF
SEAFARERS**

The General Conference of the International Labour Organisation,
Having been convened in Geneva by the Governing Body of the International
Labour Office and having met at its Seventy-fourth Session on 24 September
1987, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the
revision of the Repatriation of Seamen Convention, 1926 (No. 23), and of
the Repatriation (Ship Masters and Apprentices) Recommendation, 1926
(No. 27), which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international
Recommendation supplementing the Repatriation of Seafarers Convention
(Revised), 1987,

adopts this ninth day of October of the year one thousand nine hundred and
eighty-seven the following Recommendation which may be cited as the Repatria-
tion of Seafarers Recommendation, 1987:

Whenever a seafarer is entitled to be repatriated pursuant to the provisions of
the Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987, but both the shipowner
and the Member in whose territory the ship is registered fail to meet their
obligations under the Convention to arrange for and meet the cost of repatriation,
the State from which the seafarer is to be repatriated or the State of which he or
she is a national should arrange for his or her repatriation, and recover the cost
from the Member in whose territory the ship is registered in accordance with
Article 5 (a) of the Convention.

Rekommendation 174

Rekommendation om sjömäns hemresa

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, som av styrelsen för Internationella arbetsbyrån har sammankallats till Genève och där samlats den 24 september 1987 till sitt sjuttiofjärde möte, som har beslutat att anta vissa förslag angående revidering av 1926 års konvention (nr 23) om hemsändning av sjömän och 1926 års rekommendation (nr 27) om hemsändning av befälhavare och lärlingar, vilken fråga är den femte punkten på mötets dagordning, och som har bestämt att dessa förslag skall ta formen av en internationell rekommendation, som kompletterar 1987 års konvention om sjömäns hemresa (reviderad), antar denna den nionde dagen i oktober månad nittonhundraåttiosju följande rekommendation, som kan kallas 1987 års rekommendation om sjömäns hemresa:

Närhelst en sjöman är berättigad till hemresa enligt bestämmelserna i 1987 års konvention om sjömäns hemresa (reviderad), men både redaren och den medlem inom vars territorium fartyget är registrerat underlåter att uppfylla sina förpliktelser enligt konventionen att ordna med och erlägga kostnaden för hemresan, bör den stat från vilken sjömannen skall hemsändas eller den stat där sjömannen är medborgare i enlighet med artikel 5 punkt a) i konventionen ombesörja hemresan och återkräva kostnaden från den medlem inom vars territorium fartyget är registrerat.

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 april 1989	2
1 Inledning	2
2 Konventionerna nr 163 och 164 och rekommendationen nr 173	3
2.1 Konventionen (nr 163) och rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn	3
2.1.1 Bakgrund	3
2.1.2 Konventionens och rekommendationens huvudsakliga innehåll	4
2.2 Konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän	5
2.2.1 Bakgrund	5
2.2.2 Konventionens huvudsakliga innehåll	7
2.3 Vissa gemensamma bestämmelser i konventionen (nr 163) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn och konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän	8
2.4 Överväganden	9
2.4.1 Konventionen (nr 163) och rekommendationen (nr 173) om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn	9
2.4.2 Konventionen (nr 164) om hälsoskydd och sjukvård för sjömän	10
3 Övriga instrument	14
3.1 Konventionen (nr 165) om social trygghet för sjömän	14
3.1.1 Bakgrund	14
3.1.2 Konventionens huvudsakliga innehåll och dess förhållande till svensk lagstiftning	15
3.2 Konventionen (nr 166) och rekommendationen (nr 174) om sjömäns hemresa	19
3.2.1 Bakgrund	19
3.2.2 Konventionens huvudsakliga innehåll och dess förhållande till svensk lagstiftning	20
3.2.3 Rekommendationens huvudsakliga innehåll	23
3.3 Överväganden	23
4 Hemställan	24
5 Beslut	24

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Convention 163, Convention concerning Seafarers' Welfare at Sea and in Port	25
<i>Bilaga 2</i>	Konvention 163, Konvention om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn (översättning)	28
<i>Bilaga 3</i>	Recommendation 173, Recommendation concerning Seafarers' Welfare at Sea and in Port	31
<i>Bilaga 4</i>	Rekommendation 173, Rekommendation om sjömäns välfärd till sjöss och i hamn (översättning)	36
<i>Bilaga 5</i>	Convention 164, Convention concerning Health Protection and Medical Care for Seafarers	41
<i>Bilaga 6</i>	Konvention 164, Konvention om hälsoskydd och sjukvård för sjömän (översättning)	48
<i>Bilaga 7</i>	Convention 165, Convention concerning Social Security for Seafarers (revised)	55

<i>Bilaga 8</i>	Konvention 165, Konvention om social trygghet för sjömän (reviderad) (översättning)	64	Prop. 1988/89: 122
<i>Bilaga 9</i>	Convention 166, Convention concerning the Repatriation of Seafarers (revised)	73	
<i>Bilaga 10</i>	Konvention 166, Konvention om sjömäns hemresa (reviderad) (översättning)	78	
<i>Bilaga 11</i>	Recommendation 174, Recommendation concerning the Repatriation of Seafarers	83	
<i>Bilaga 12</i>	Rekommendation 174, Rekommendation om sjömäns hemresa (översättning)	84	